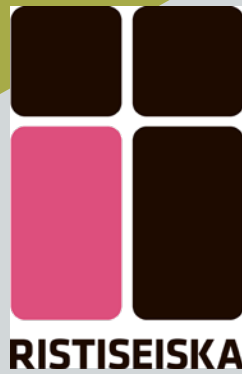

15 5.9.2012

KIRKKO & KOTI

Uskalla unelmoida.
Tämän lehden liitteenä
Ristiseiska opiskelijoille.

Pelin henki

→ keskiaukeama

AJANKOHTAISTA

Kuopion seurakunnille läsnäolon paikka alatorilta

Kuopion seurakunta-yhtymä harkitsee vuokratilojen hankkimista alatorilta. Neuvotteluja käynnistetään parhaillaan.

Kuopion seurakuntien johtoryhmä on näyttänyt vihreää valoa seurakunnan tilojen vuokraamiseen alatorilta. Asiaa valmistelevat hallintojohtaja **Timo Korhonen**, rekisterinjohtaja **Mika Pulkkinen** sekä tuomiorovasti **Ilpo Rannankari**.

”Tila voisi olla kohtaamispaikka, jossa pappi tai muu työntekijä on tavattavissa keskellä arkista hyörinää”, Rannankari kaavaillee ja näkee tilan myös viestinnän mahdollisuutena.

Asia nousi ensimmäisen kerran esille seurakuntien lähetystoimikunnassa viime kevää-

nä. Kirkkoherra **Reijo Leino** pitää tätä uutena avauksena kirkon työn tuoreesta otteesta.

Arjen keskelle sijoittuminen on hänen mukaansa vastaliike.

”Emme saa vajota apatiaan, emmekä jäädä omiin nurkkiimme”, Leino sanoo viitaten seurakuntien taloudelliseen tilanteeseen ja kiinteistöjen myyntiin.

”Kirkot ovat sivussa. Tarvitsemme läsnäolon paikan, joka kutsuu luokseen.”

Lähetyskauppa Vakka torin alle

Kuopion seurakuntayhtymä omistaa Kuninkaankadulla liki sadan neliön liiketilan. Se on vuokrattu vuoteen 2015 asti seurakunnille, koululle lähetysjärjestölle sekä Kirkon ulkomaanavulle. Tiloissa toimii lähetyskauppa Vakka.

Vakka on toiminut Kuninkaankadun tiloissa yli kymmenen vuotta. Vakassa käy kymmenen asiakasta päivässä. Myynnin hoitavat vapaaehtoiset.

”Mikä olisi parempaa kuin se, että kauppa ja kirkon ikkuna siirtyisi keskelle arjen vilinää”, sanoo hiippakunnan lähetys sihteeri **Jukka Koistinen**.

”Lähetystyö on työtä ihmiseltä ihmiselle ja on luontevaa, että se näkyy katukuvassa. Tämä työ tarvitsee näkyvyyttä ja esillä olemista siellä, missä ihmiset päivittäin liikkuvat.”

Lähetyskauppa Vakan tavoitteena on Koistisen mukaan antaa ajankohtainen kuva kirkon tekemästä kansainvälisestä työstä. ”Tämän toiminnan kautta haluamme lisätä tietoisuutta kirkon perustehtävästä sekä muistuttaa jokaisen kristityn kansainvälisestä vastuusta.”

”Lähetysten suunta on kaikkialta kaikkialle.” Vanha kuva ja historiallinen rasite ylhäältä päin tapahtuvasta opettamisesta olisi Koistisen mielestä joutanut jo aikaa sitten romuttamaan.

”Lähetystyössä kirkko tasaa niin hengellistä kuin aineellista hyvää sinne, missä näitä puuttuu.”

Lähetyskauppa Vakka myy lähetysjärjestöjen ja Kirkon ulkomaanavun tuotteita, reilun kaupan tuotteita sekä seurakuntien lähetyspiireissä valmistettuja käsitöitä.

LAHJA PYYKÖNEN

Kuopion alatorihanke valmistuu vuoden 2013 aikana.

PYSÄKILLÄ

Kotoisat perusasiat riittävät hyvään arkeen

Jokaisen ei tarvitse rakastaa siivoamista, pyykkäystä tai osata valmistaa kotiruokaa.

Ulkopuolisen avun ostaminen kotitöiden avuksi on yhä suositumpaa. Vielä jokin aika sitten oli kunnia-asia siivota koti viikoittain omin avuin ja selvitä pitkän ja kiireisen työpäivän jälkeen pyykeistä, tiskeistä, ruuanlaitosta ja leipomisesta.

Nyt lapsiperheet, vanhukset, sinkut tai opiskelijat eivät enää pidä outona asiana ostaa kotiapalveluita. Kynnys pyytää ulkopuolista apua kotitöihin on selvästi madaltunut. Arjen sankari voi olla yhtä se, joka ostaa kotiapuvun ja panostaa vapaa-aikaan kuin sekin, joka suoriutuu itse kaikista kotitaskareista.

”Toinen kotiapuvun ostamista edistävää seikka on tietenkin kotitalousvähennys”, toteaa Pohjois-Savon Marttapalveluiden kotiapuvastava **Pinja Torssonen**.

Kun Marttojen kotiapu käynnistettiin Kuopiossa viisi vuotta sitten, ikäihmiset olivat sen ensimmäisiä asiakkaita. He ovat edelleenkin iso asiakasryhmä, jotka tarvitsevat apua

raskaisiin siivoustöihin, asiointiin kaupassa, ulkoiluun tai tekstiilienhuoltoon. Marttapalveluiden kotiapuvun työntekijät käyvät kuitenkin yhä useammin siivoamassa ja auttamassa kotitöissä myös työssäkäyvien, lapsiperheiden ja jopa opiskelijoiden luona.

”Kun perinteinen perjantaisiivous jää perheen tai kiireisen sinkun perjantai-illan ohjelmasta pois, asiakas pääsee heti töiden jälkeen viikonlopun viettoon. Perheille tai yksineläjille jää enemmän aikaa harrastuksille, mökkeilylle tai vaikka lomareissulle.”

Pohjois-Savon Marttapalveluiden asiakkaana on niin lapsiperheitä, vanhuksia, työssäkäyviä kuin opiskelijoitakin.

Kaaoskin voi olla hallittavissa

Torssonen on nähnyt työssään, kuinka erilaista ihmisten arki on. Siksi hän ei mielellään määrittele, mitä elementtejä tai millaisia taitoja hyvään arkeen sisältyy.

Hän ei myöskään halua puhua uusavuttomista, sillä kaikkien ei hänen mielestään tarvitse rakastaa siivoamista, pyykkäystä tai kotiruuanlaittoa. Kaikkien ei myöskään tarvitse välttämättä tehdä itse kotitöitä. Torssosesta on täysin ok hakea silloin tällöin kaupasta valmisruokaa tai ostaa siivouspalvelut kotipalvelualan yritykseltä.

Muutammat seikat kuitenkin määrittävät Torssosen mukaan sujuvaa arkea. Tärkeää on tunne siitä, että pystyy vaikuttamaan omaan elämäänsä ja tunne, että arki on hallinnassa. Toisaalta taas arki, joka näyttää ulkopuoliselle totaalilta kaaokselta, saattaa toiselle olla normaali ja hallittavissa oleva tilanne.

”Emme hätkähdä koteja, joissa vaatteet ovat levällään ja asiat tuntuvat olevan ”vähän rempallaan”. Tilanne saattaa olla asiakkaal-

Siivouskäynti on monelle yksinasuvalle vanhukselle päivän kohokohta.

le silti normaali, eikä se silloin ole ongelma myöskään kotiaputyöntekijöille.”

Marttatoiminnan vuosien 2011–2013 teema on ”Hidastamalla hyvinvointiin”. Martat kyseenalaistavat sen, onko aina pakko suorittaa kaikkea.

Hyvän arjen ei tarvitse olla ”gurmeeta”, vaan kotoisat perusasiat riittävät. Teema on haluttu ottaa esille vaativan työelämän vastapainoksi.

”On hyvä miettiä, mihin aikaan käyttää ja onko tarpeellista olla aivan kaikissa harrastuksissa mukana”, sanoo Pohjois-Savon Marttary:n toiminnanjohtaja **Anne Matilainen**.

Kotiapu on linkki ulkomailmaan

Joskus elämässä on vastoinkäymisiä, jotka estävät arjen rullaamisen vaivatta. Kotiaputyöntekijöiden tarpeellisuus korostuu erityisesti perheiden kriisitilanteissa, kuten avioeron tai kuolemantapauksen kohdatessa. Kun perheenjäsenet eivät itse jaksaa, Marttapalvelui-

den työntekijät auttavat kotitöissä pahimman yli.

Jos arki ei tunnu pysyvän käsissä, Marttapalveluiden kotiapuvastaava kehottaa laatimaan listan tekemättömistä töistä, ja vetämään viivan yli, kun askareen on tehty. Kun lista on tyhjä, itseään voi palkita leivoksella, mielenkiintoisella kirjalla tai muulla haluamallaan tavalla. Kotiaputyöntekijöiltä saa myös neuvoja ja vinkkejä kodinhoitoon ja vaikkapa siivousvälineiden hankintaan.

Marttapalveluiden työntekijät törmäävät usein ikäihmisten yksinäisyyteen. Se mietityttää Torssosta.

Siivouskäynti on monille yksinasuville vanhuksille päivän kohokohta. Se voi olla myös päivän tai jopa viikon ainoa sosiaalinen kontakti. Osa asiakkaista haluaa osallistua kotitöiden tekoon yhdessä kotiaputyöntekijän kanssa. Yhdessä asiakkaan kanssa tekeminen on mukavaa myös työntekijälle.

”Kotiaputyöntekijämme toimivat vanhuksille yhtenä linkkinä ulkomailmaan, ja me olemme hyvillämme, jos voimme auttaa. Monet vanhukset ovat sanoneet, että työntekijämme ovat heille usein kuin omia tyttäriä.”

PIRJO TIIHONEN

”Tärkeää on tunne siitä, että pystyy vaikuttamaan arjen hallintaan”, Marttapalveluiden kotiapuvastaava Pinja Torssonen sanoo.

PÄÄKIRJOITUS

Johtajana ja johdettavana

Helsingin Sanomat antoi pari viikkoa sitten palstatilaa johtajille, jotka saivat purkaa tyytymättömyyttään alaisistaan. Juttu osoitti sen, että alastaidot ovat pahasti hukassa. Työntekijöille on turvattu kaikki oikeudet, mutta pomo on lainsuojaton.

Työntekijä voi haalia turvakseen työsuojelun verkoston. Kehityskeskusteluihinkin hänellä on oikeus kutsua kolmas henkilö edunvalvojaksi.

On oikein, että työpaikkakiusaamiseen puututaan herkästi, mutta johtaja on usein kaikkien sääntöjen ja turvajärjestelmien ulkopuolella.

Tänä päivänä johtajat törmäävät työpaikoilla yhä hankalimpiin yksilöongelmiin. Työpaikoilla on soololiijoita, kulmikkaita persoonia, huippuälykkäitä, mutta yhteistyökyvyttömiä. Hankalin työpaikkojen ongelma on narsisti työtoverina. Se on asia, josta ei johtamiskoulutuksissa puhuta, koska se ei puhumalla parane.

Vaikka johtajalla olisi paras ymmärrys siitä, mikä ohjaa ihmisen käyttäytymistä, narsistiin ei päde mikään.

Narsisti ei näe omaa luonnehäiriötään, vaan pitää itseään terveenä. Narsistiin ei pysty vaikuttamaan, koska keskustelu on mahdotonta.

Taitavana manipuloijana hän osaa käsitellä ihmisiä, eikä kaihdakaan keinoja omien tavoitteidensa saavuttamiseksi. Narsisti on usein myös äärimmäisen älykäs, joka tietoisesti johtaa harhaan valheillaan. Aggressiivisen puolensa hän osaa piilottaa niiltä ihmisiltä, jotka hän hoviinsa tarvitsee.

Kukaan ei pysty suojelemaan työyhteisön jäseniä narsistin kiusaamiselta ja henkiseltä väkivallalta.

Vaikka johtajalla olisi paras ymmärrys ihmisen käyttäytymisestä, narsistiin ei päde mikään.

Ihmisten johtaminen vaatii kärsivällisyyttä, kypsymystä ja kykyä elää ihmisten erilaisuuden kanssa. Vastuulliset esimiehet katsovat ehkä liiankin usein peilistään sitä, millainen olen johtajana.

Kysymystä, millainen olen johdettavana ja kollegana, ei aseteta riittävästi usein. Entä, millaisia olemme yhdessä?

Työyhteisöt ovat aikuisten yhteisöjä, joissa ketään ei saa ruokkia tuttipullolla. Jos jokainen työyhteisön jäsen ottaa tehtäväkseen kasvaa aikuiseksi ja kunnioittaa toista, arjesta voi tulla hiukan nykyistä parempi.

LAHJA PYYKÖNEN
lahja.pyykonen@evl.fi

+ **Kuopion seurakuntayhtymän** määräaikaisen sairaalasielunhoitajan virkaan on virkaa auki julistamatta valittu pastori **Anna-Maija Louheranta**.

+ **Kuopion seurakuntayhtymän** henkilöstöpäällikkö **Raili Pursiainen** siirtyy hoitamaan Järvi-Kuopion seurakunnan kappalaisen viransijaisuutta 17.9.2012 – 31.3. 2013 väliseksi ajaksi. Henkilöstöpäällikön sijaisuutta tuon ajan hoitaa hallintosihteeri Arja Keränen.

+ **Anna-Maija Raittila** haudataan Joensuuhun. Kirjailija, runoilija, virsirunoilija Anna-Maija Raittila oli kuollessaan 84-vuotias. Raittila oli koulutukseltaan teologi. Hän teki pitkän uran kirjailijana, kääntäjänä ja virsirunoilijana. Raittila oli mukana tuomassa Suomeen retriiteistään tunnettua hiljaisuuden liikettä ja taizelaista hengellisyyttä. Raittila työskenteli nykyvirsikirjan virsikirjakomiteassa 1973-1984. Virsikirjassa on useita hänen kirjoittamia, kääntämiään ja uudistamia virsiä.

+ **Puijon kirkkopihasta** kaksi vuotta sitten lokakuussa anastettu en-

PUIJON SEURAKUNTA

Angelus Domini oli Sammakolammen pohjassa kaksi vuotta.

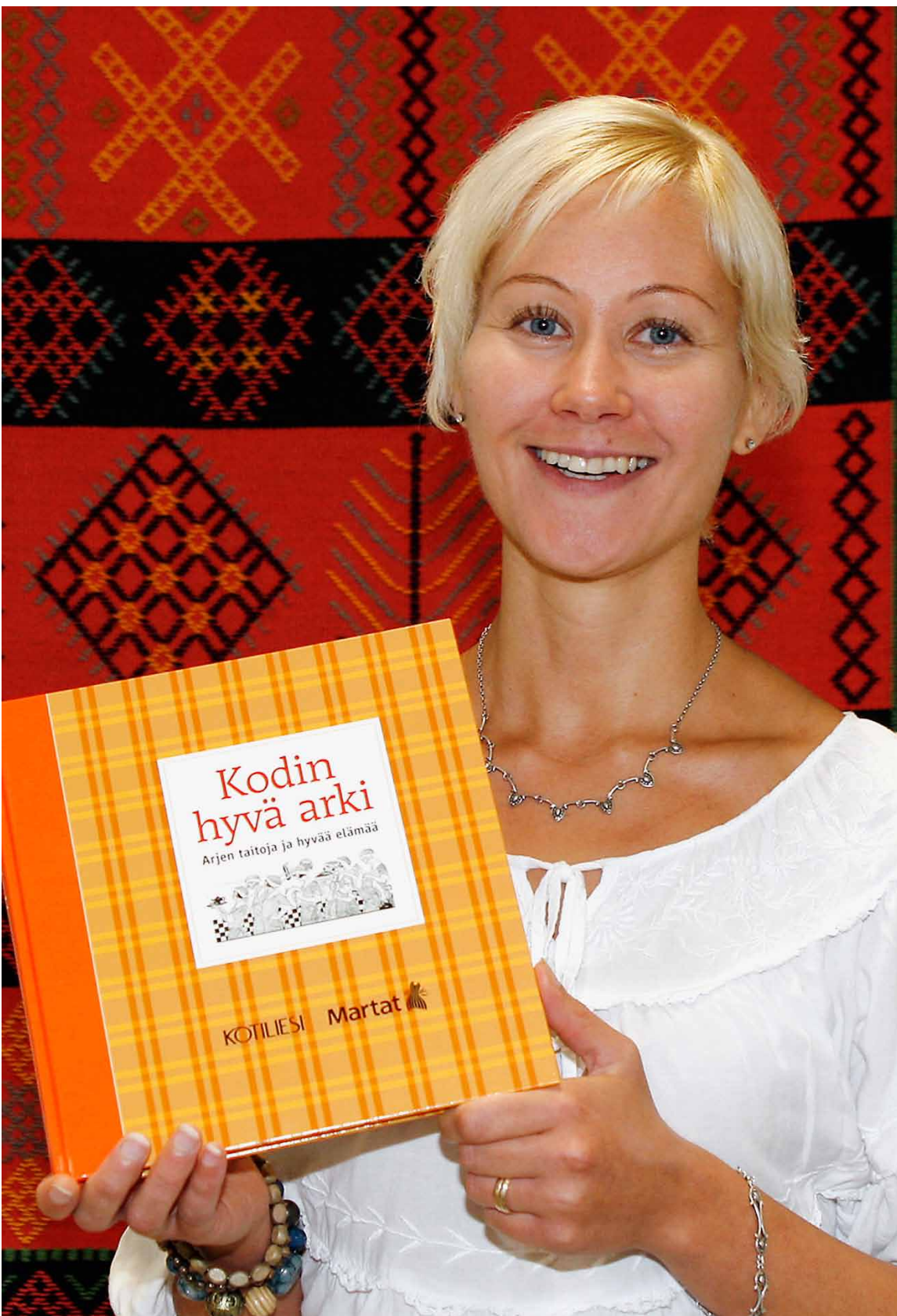
keliveistos on löytynyt Sammakolammesta. ”Päällisin puolin veistos näytti ehyeltä, mutta puhdistusta se kaipaa”, Marjanen toteaa. Kuvanveistäjä Arvo Siikamäen Angelus Domini on suomalaista spektroliittia. Se hankittiin vuonna 2005 kirkkopihan korjaustöiden valmistuttua. Veistos palautetaan omalle paikalleen mahdollisimman pian.

+ **Näkövammaisten esteet** kirkonmenoihin osallistumiselle pienenevät: uusi pistevirsikirja on julkaistu. Uusi pistevirsikirja sisältää virsien lisäksi jumalanpalve-

lusliitteen numeroidut jumalanpalvelus- ja toimituslaulut sekä pelkistetyt messun, kasteen, avio- liittoon vihkimisen ja hautaan siunaamisen kaavat. Kirjan julkaisija on Näkövammaisten keskusliitto.

+ **Kirkon Ulkomaanavun** entinen kansainvälisen työn johtaja **Pauliina Parhiala** on valittu kansainvälisen ACT-allianssin vanhemmaksi kehityspolitiikan ja vaikuttamistoiminnan asiantuntijaksi. Parhiala aloittaa tehtävänsä ensi vuoden alussa. ACT-allianssi on kirkollisten kehitys- ja humanitaarisen avun järjestöjen katto-organisaatio, joka muodostaa yhden maailman suurimmista avustusorganisaatioista.

+ **Kansliapäällikön erityisavustajaksi** on valittu kirkon tiedotuskeskuksen radiotoimituksen toimituspäällikkö **Anneli Vartiainen**. Erityisavustajan tehtävänä on avustaa kansliapäällikköä hänen viranhoidossaan sekä kirkon ja yhteiskunnan yhteiskuntasuhteiden ja sidosryhmäverkostojen sekä mediasuhteiden hoitamisessa. Kirkkohallituksen kansliapäällikkö on Jukka Keskitalo.

HEINÄ SCHRODERUS

KOLUMNI

Kenelle fanfaarit soivat?

Lontoon olympialaiset menivät kuten menivät, paraolympialaiset ovat vuorossa. Palstatilalleen täytettä tarvitsivat alkusyksyn mediatuotteet ylittävät itsensä hehkuttaessaan toinen toistaan eriskummallisimmilla ja mielikuvitusta kasvattavilla otsikoilla.

Nyt luodaan mielikuvaa siitä, että vammaisurheilija on kuin kuka tahansa urheilijamme. Niinkö? Älyllistä epärehellisyyttä, tekisi mieli väittää. Ei vammaisurheilusta todella olla kiinnostuneita, kunhan ollaan olevinaan – muuta-kaan, kun ei oikein ole tarjolla.

Olemattomasti venymistä ja onnistumisia tarjonneiden olympialaisten syntipukeiksi joutuneet urheilijamme saavat vetää henkeä – nyt ovat vammaiset vuorossa, ehkä vielä saamme kompensatiota myrtyneille mielillemme.

Ehkä vammaiset tarjoavat meille onnistumisen tunnetta – ei toki niin suuressa määrin juhlintavan arvoista, mutta sittenkin. Kun sankareita ei ole, niin varasankaritkin kelpaavat – toimitamalli kätkeytyy elämänmuotoomme. Toivon, että olen väärässä.

Arvomme rakentuvat kilpailun ja näyttöjen varaan. Kaikki kelpaa – kännykänheitto, eukonkanto monet mielikuvituksen rajattomuutta osoittavat lajit – kunhan vain päästään esille ja näytetään niille muille.

Kalevan kisoissa keihäänheittäjä Mannio heitti viimeisellä kierroksella kesän parhaansa ja innosti olympiamitalisti Ruuskasen ottamaan itsestään vielä jäljellä olleet voimavarat.

”Tuumin vain, että nyt pitää tempaista se, mikä raajoista lähtee” ja se oli Suomen mestarin kaari.

Miten toteutuu kilpailu, joka kirjoittaa yksilön ja yhteisön piilevät voimavarat esiin. Miten kilpailla niin, että yhteisö vahvistuu ja kehittyä ja yksilö ylittää oman ennätyksensä. Onko tällöin kyseessä kilpailun sijasta ehkä kisailu vai jopa kilvoittelu?

Kisailuun liittyy oleellisesti yhteisöllisyys, hauskanpito ja se, että kilpailu ei tapahdu toisten kustannuksella ja toisia vastaa.

Kilvoittelija taas ei välttämättä tarvitse yhteisöä, mutta todellisen kilvoitus testataan, kun kristillisiä elämänarvoja ja opetuksia koetellaan omassa elämässä.

Olisiko voittaja se, joka lähtökohtansa ja mahdollisuutensa monin verroin ylittäen panostaa lähimpänsä tukemiseen ja vierellä kulkemiseen, vaikka fanfaarit eivät soi, eivätkä otsikot repeä.

JUHANI LAURINKARI

Kirjoittaja on yhteiskuntatieteilijä, teologi ja humanisti Itä-Suomen yliopiston Kuopion kampuksella.

Alavan kirkon korjaus m

Alavan kirkon korjaus aloitetaan mahdollisesti ensi vuonna karsitun korjaussuunnitelman mukaan.

Alavan kirkon korjauksen budjetia on nyt karsittu runsaalla kahdella miljoonalla eurolla alkuperäisestä 5,4 miljoonan kustannuksista.

Lopullista päätöstä remontin aloittamisesta ei vielä ole.

Uusitut suunnitelmat on esitelty Kuopion seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle. Niistä päätetään talousarviokäsittelyssä joulukuussa.

”Kustannusarvio on pieni koko korjaustarvetta ajatellen, mutta aivan välttämätön sillä tulee hoidettua”, sanoo Alavan seurakuntalainen ja yhtymän kirkkovaltuuston jäsen **Upi Heinonen**.

Julkisuuden kannanotot ovat Heinosen mielestä kypsyttäneet päättäjien ja suuren yleisön mielipiteen suopeaksi.

Piispa **Matti Sihvon**en vetosi syntymäpäivänään Alavan kirkon korjauksen puolesta. Syntymäpäiväkeräys kirkon korjausrahastoon on tähän mennessä tuottanut 9800 euroa.

Mahdollisuus päästä lähikirkkoon

Peruskorjauksessa uusitaan talotekniikka sekä ilmastointi- vesi- ja viemäriput-

ket. Kirkkosali säilyy ennallaan. Kirkon julkisivu ja piha ehostetaan.

Alavan kirkon vieressä olevat kaksi asuinrakennusta säilytetään.

Yhteinen kirkkovaltuusto on aiemmin päättänyt, että yli 500 000 euron investoinnit lykätään siihen asti kunnes seurakuntayhtymässä on suunnitelma kiinteistöjen realisoimisesta sekä tulevasta seurakuntarakenteesta.

”Tulevat seurakuntarakenteen ratkaisut vievät vuosia. Olivat ne mitä tahansa, ihmisillä tulee olla mahdollisuus käydä lähikirkossaan”, Upi Heinonen sanoo.

Säästökohteita Heinonen uskoo löytyvän myös henkilöstömenoista. ”Vapaaehtoistyötä tehostetaan ja yhteistyötä viritetään uudelle tasolle seurakuntien sisällä”, hän ehdottaa.

Myös kirkon tulojen lisäämiseen hän toivoo paneuduttavan perusteellisesti.

”Kirkosta ei saa tulla hengellistä tarvarataloa, mutta jotain lienee tehtävissä myös maksullisten palvelujen avulla.”

Sisäisesti avara Alavan kirkko

Alavan kirkko edustaa 1960-luvun betoniarkkitehtuuria. Arkkitehti **André Schutz** voitti ehdotuksellaan Pax (rauha) arkkitehtikilpailun.

”Kirkon vihkiäisten jälkeen minulla oli hyvin ristiriitaisia tunnelmia ja kävin Alavan kirkossa pari kertaa miltei salaa”, arkkitehti kertoi.

Arkkitehdin esikuvana on ollut ranskalainen kappeli. Hänen ajatuksenaan oli se, että seurakuntalaiset ovat kirkkosalin kaunistus. Jokaisella kirkkoon tulijalla pitää olla samanlainen suhde alttariin ja jokainen on samanlaisessa asemassa. Schutz on halunnut päästä pois auktoriteettiajattelusta.

Alavan kirkon suunnittelu lähti siitä, että kirkko on seurakuntalaisten tapaa-

HELENA SCHRODERUS

mispaikka. Kirkko tulee ihmistä vastaan.

”Puhutaan, että kirkon pitäisi olla kodikas. Kodikkuus on enemmän pintaliittoa. Kirkon täytyy kestää pitkää jännitettä, jonka pitää nähdä pitkiä aikoja”, arkkitehti sanoi kirkon 20-vuotisjuhlassa.

KIRKON KULMILTA

Soisalon Soinisia

Sukukirjat kertovat kyläkirjojen ja pitäjänhistorioiden ohella kiinnostavia asioita oman ympäristömme vaiheista. Ne eivät kerro vain asianomaiseen sukuun kuuluvista henkilöistä vaan myös heidän rakentamastaan ympäristöstä ja asutuksen vaiheista aina 1500-luvulta lähtien.

Yhden näkökulman tarjoaa vuosi sitten ilmestynyt Soinisten viisi vuosisataa Pohjois-Savossa.

Yli 500-sivuinen teos vie Jääskestä muuttaneen Clemens Soinisen ja hänen poikansa Staffanin myötä Soinilansalmesta Juonionlahteen ja Puutosmäkeen. Sieltä siirrytään seuraavien sukupolvien mukana Ritoniemeen, Nilsin Akonsaareen, Maanigalle, Kaaville ja muualle Pohjois-Savoon.

Julkaisun sukutauluja seuraileva kuvakavalkadi kertoo taloista ja maisemista, menneistä tuokioista pihdoilla ja pirtteissä. Saamme tietää Puutosmäessä Pitkälahden rannalla toimineesta kalkkivuokista ja sieltä vesiteitse Kuopionkin rakentamiseen toimitetusta kalkista. Muutamia sivuja myöhemmin vastaan tulee Maria Jotuni ja hänen Ritonien Tulisaaresta kotoisin ollut isoäitinsä Anna Helena Soininen.

Mukana ovat Soisalon Leppävirran puolen Soiniset, myös Mustinmäen Johnssonit, joista valtioneuvos ja prokuraattori Eliel Johnsson otti aateloituna nimen Soisalon-Soininen. Hänen vaakunansa koristaa sukuseuran lehden uusimman numeron kantta.

Siinä samassa Soinisten puumerkissä Timo Soininen kertoo, miten Vehmersalmen puolen Soisalon Soiniset olivat aikoinaan yhdessä muiden Puutosmäen ja Juonionlahden kylälaisten kanssa perustamassa Puutosmäen hautausmaata.

Hän kertoo, miten näiden kylien isännät kokoontuivat kesäkuussa 1920 Karkuahan taloon hautausmaapiirin perustamaan kokoukseen ja miten ostoin ja lahjoituksin saatu maa-ala vihittiin hautausmaaksi heinäkuussa 1921.

KUOPION SEURAKUNTAYHTYMÄ

Soisalon Soiniset perustivat kylälaisten kanssa Puutosmäen hautausmaan.

Ensimmäiset vuosikymmenet hautausmaata hoidettiin ”kylälaisten omilla varoilla seurakuntaa rasittamatta”. Myös vuonna 1937 vihitty siunauskappeli tehtiin kylälaisten lahjoittamista rakennustarpeista.

Nyt tämä Puutosmäen vanha kylähautausmaa on yksi Kuopion seurakuntayhtymän 30 hautausmaasta.

HELENA RIEKKI

Yötätuulessa

”Alavan kirkossa ei pääse pylväitten taakse piiloon.

Alavan kirkon vihkiäisjuhlassa piispa **Olavi Kares** sanoi: ”Alavan kirkon arkkitehdillä on ollut silmiensä edessä näky vaatimattomasta, sisäisesti avarasta, meille kaikille yhteisestä ja meitä yhdistävästä jumalanpalveluksesta

– jossa ei pappia, ei ihmistä vedetä esille, vaan kaikessa on ristiinnaulittu, ylösnoussut Herra, rakas Vapautajamme.”

LAHJA PYYKÖNEN

Viime sunnuntaina Alavan kirkossa vietettiin sotilaskotisisarten juhlahumalanpalvelusta.

MITÄ MIELESSÄ?

Annan jatkoaikaa vanhalle

Päivi Ropponen, maatalon emäntä Karttulan Airakselan kylältä jäi entisöinnin koukkuun. Kurssilla saadut opit tulevat käytäntöön isännän viime talvena hankkimassa varastokontissa, jossa Päivi talvisin kunnostaa huonekaluja.

Mistä innostus lähti?

”Isäni oli taitava puutöiden tekijä. Pyysin häntä korjaamaan huutokaupasta ostamaani piironkia kymmenisen vuotta sitten. Hän antoi ohjeita ja aloitinkin laatikosta, mutta sanoi, että kyllä sinä itsekin osaat. Samana vuonna alkoi Karttulan kansalaisopistossa entisöintikurssi.”

Mitä kaikkea olet vuosien aikana tehnyt?

”Vanhimmat huonekalut, joita olen kunnostanut ovat 1800-luvulta. Tammikalustoa, piironkeja, isoukin tekemän keittiön kaluston, astiakaappeja, puusohvan, monenlaisia tuoleja, isäni pikku-poikana tekemän korurasian...”

Mikä on entisöinnissä vaikeinta?

”Jos vanha vaatii jotain uutta osaa, sen sulautta-

minen vanhan kanssa yhteen. Haluan palauttaa huonekalun sen entiseen malliin tai tyyliin. Elämisen jäljet saavat näkyä. Entisöijä tarvitsee kärsivällisyyttä, sormivoimia ja näkemystä.”

Miksi teet käsillä?

”Siinä näkee konkreettisesti, mitä saa aikaan. Itselleni se on myös paljon sitä, että saan jatkaa edellisten sukupolvien perinnettä. Annan jatkoaikaa vanhal-le. Entisöintipiiri tuo sosiaalista elämää ja yksin tehdessä saan uppoutua täysin omaan juttuuni, rentoutua. Vanhojen esineiden kauneus viehättää.”

Mitä perinne merkitsee?

”Se on osa elämääni. Olen aina kunnioittanut ja arvostanut juuriani, vanhoja esineitä, huonekaluja, käsitöitä... Suvuistani on tehty su-kututkimusta. Juuret vaikuttavat siihen, kuka ja mikä meistä on tullut.”

Teksti ja kuva
HANNA KARKKONEN

Opiskelija, eläkeläinen! Haluaisitko tulla

SÄESTÄJÄKSI (piano)

NNKY:n tilaisuuksiin ja kuoroharjoituksiin vapaaehtoisena tai pientä korvausta vastaan.

Ota yhteyttä: NNKY:n toimisto p. 017-261 4500 ja

044-7721928; Saara 017-261 1641 tai Hanna 0400-646 929.

Pesu
Leenat oy

Pesulapalveluita laadukkaasti yrityksille ja yksityisille

Liipasintie 2 (Saarijärven B-alueella) KUOPIO

017 369 0700

Ahertajankatu 3, 78850 Varkaus
p. 017 369 0700

Verenpainetta, rintakipua, verenkierto- tai erektiohäiriöitä?

Lääkärintutkimus ja verisuonten kunnon määrittäminen uudella tutkimusmenetelmällä.

Hinta 194 euroa, josta Kela-korvaus n. 80 euroa

Yleislääketieteen erikoislääkäri
MARKKU HYVÖNEN

PUIJONLAAKSON LÄÄKÄRIKESKUS
Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh. (017) 282 8244
www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Joustava valtimo

Seinäämämuutosten jäykistävä valtimo

• VOIMAUTTAVAN VALOKUVAN PERUSTEET (8 OP)

8.11.2012 – 18.10.2013

• PARITERAPIAKOULUTUS PERHETERAPEUTEILLE (30 OP)

22.10.2012 - 25.9.2013

• Avointa yliopisto-opetusta 15 oppiaineessa
• Yli 50 täydennyskoulutuskurssia

044 746 2840 • asiakaspalvelu@snellmankesayliopisto.fi
www.snellmankesayliopisto.fi

”Antaessaan saa”

Lähetysseminaari

la 22.9. Männistön Pyhän Johanneksen kirkossa

Klo 11 Seminaarin avaus. Pastori Sanna Husso, piirijohtaja Hannu Laukkanen
Klo 11.30 ”Miksi vain Jeesus?” Jorma ja Lea Pihkala. Kansanlähetyksen lähettämisen järjestelmä Pihkalat, Pentti Rissanen
Klo 13 Lähetysslounas
Klo 13.45 ”Niille, jotka eivät ole vielä kuulleet”. Jorma Pihkala

Klo 14.30 ”Evankeliumi synnyttää palvelun”. Lea Pihkala
Klo 15.15 Kahvia ja musiikkia. Kukilat
Klo 16 ”Jaettu ilo on kaksinkertainen ilo”. Pihkalat. Yhteydenpito lähettäjien ja lähettien välillä
Klo 17 Seminaarin päätös. Sanna Husso

Seminaarin järjestää Pohjois-Savon Ev.lut. Kansanlähetyksen ja Männistön seurakunta.

SYKSY ON TAAS

Minut on luotu tekemään tai olemaan jotakin, jota varten ketään muuta ei ole luotu. Minulla on Jumalan suunnitelmissa paikka, jota kenelläkään toisella ei ole.

JOHN HENRY NEWMAN

Seurakuntien ryhmät ja piirit tarjoavat mahdollisuuksia. Ravintoa ajattelulle, tekemistä käsille, ihmisiä ympärille. Tässä esimerkkejä.

Tuomiokirkkoseurakunta

- + **Nuorten peli-illat** alkavat torstaina 6.9. klo 17.30 Nuorisotiloissa Keskuseurakuntatalolla. Ryhmä sopii seuraavat kokoontumiset ensimmäisellä kerralla.
- + **Raamattupiiri** Keskuseurakuntatalolla Kerhohuone Aaronissa alkaa tiistaina 11.9. klo 17. Muut kokoontumispäivät 25.9., 9.10., 23.10., 6.11., 20.11. ja 4.12.

Alavan seurakunta

- + **Käsityö- ja askartelupiiri** alavan seurakuntasalissa tiistaina 11.9. klo 12.30. seurakuntasalissa. Piiri kokoontuu tiistaisin parittomilla viikoilla.
- + **Särkitupa** Särkiniemen seurakuntatalolla torstaina 6.9. klo 13. Kohtaamis- ja keskustelupaikka torstaisin klo 13-14.30. Yhteys-henkilö Sylvi Viippola puh. 040 5955 882 tai Sisko Laitinen puh. 040 4848 326.

Kallaveden seurakunta

- + **Toiminnan miehet** Petosen seurakuntatalolla parittomien viikkojen perjantaisin alkaen 7.9. klo 13-15.
- + **Valoa arkeen** aloitetaan Petosen seurakuntatalolla torstaina 20.9. klo 13-15. Sinulle nainen, joka kaipaavat elämäsi mielekästä tekemistä. Lisätietoja ja ilm. diakoni Hanna Rasa puh. 040 4848 372, diakonissa Riitta Reima puh. 040 4848 370.
- + **Taidetiistait** Kallaveden kirkolla alkaa 11.9. klo 9.30-11.30 ja 13-15. Omat eväät ja taiteiluun sopivat vaatteet mukaan.

Männistön seurakunta

- + **Kätevät kädet** Männistön Vanhassa kirkon alakerrassa 11.9. alkaen parittomien viikkojen tiistaina klo 17-20. Vieno Arvola, puh. 050 370 2003.
- + **Ukintupa** 18.9. alkaen tiistaisin ja torstaisin klo 12-15 Pyhän Johanneksen kirkolla. Tiistaisin klo 12 hartaus ja klo 12.30 jumppa. Sanan torstai 20.9. klo 12.

Puijon seurakunta

- + **Kuntojumppaa** aikuisille naisille Puijon kirkolla maanantaisin 19.9. alkaen klo 16-17.
- + **Ystävänpäiväkerho** Poukaman leirikeskuksessa keskiviikkoisin. Aiheena 12.9. klo 11: Jeesus sanoo: "Tulkaa minun luokseni".

Järvi-Kuopion seurakunta

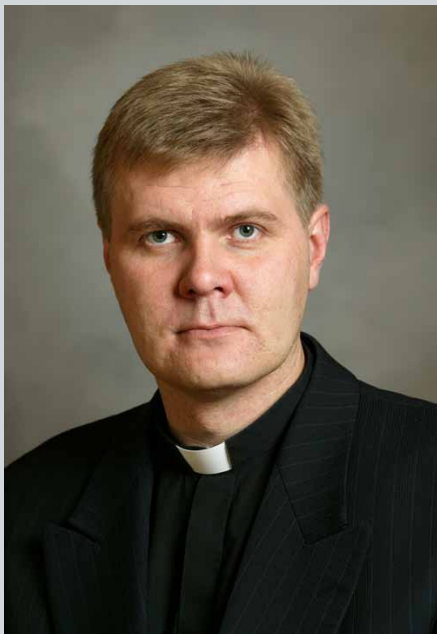
- + **Rukouspiiri** Juankosken seurakuntatalolla tiistaisin klo 10.30. Päivärukous torstaisin klo 12 Juankosken Ylösnousemuksen kirkossa.
- + **Lähetyskahvila** Säyneisen seurakuntakodilla alkaen torstaina 20.9. parillisilla viikoilla.
- + **Kokki-ukot kokkaavat** Eero Hujasen johdolla Vehmersalmen seurakuntakodilla tiistaina 11.9. alkaen klo 17-20. Ilmoittaudu Uwe Mäkiselä, puh. 040 4888 638. Elin-tarvikemaksu 5 €.

Siilinjärven seurakunta

- + **Yksinhuoltajien vertaisryhmä Siili-
emot** 10.9. klo 17.30-19.30. Kokoontumiset joka kuukauden toinen maanantai. Lapsille ohjelmaa. Iltaapala.
- + **Eläkeikäisten päiväpiiri** alkaa maanantaina 10.9. klo 13 Siilinjärven seurakuntatalolla ja Vuorelan kirkossa. Kokoontumiset joka toinen viikko.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Herättäjä-Yhdistyksen toiminnanjohtaja Simo Juntunen saarnaa Tuomio-kirkossa sunnuntaina 9.9. klo 10.

Herättäjä-Yhdistys
100 vuotta

- + **Herättäjä-Yhdistyksen 100-vuotisjuhlat alkavat aattoseuroilla** Tuomiokirkossa lauantaina 8.9. klo 18. Puhujina Reijo Mattila, Tuomo Ruutunen, Jaro Julkunen ja Raili Pursiainen. 100-vuotisjuhlat alkavat sunnuntaina 9.9. klo 10 messulla Tuomiokirkossa. Saarna Simo Juntunen. Kuopion virsi-kuoro, johtaa Anni Pesälä. Klo 11.30 ruokailu Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22. Klo 12.30 Herättäjän 100-vuotisjuhla, juhlapuhe Olavi Martikainen. Klo 14. kahvit ja päätösseurat, puhujina Jaana Marjanen, Toivo Tolppanen, Simo Korhonen ja Matti Sihvonon.

Löydä messuun

- + **Kutsu yhteyteen -messu** Puijon kirkossa sunnuntaina 9.9. klo 17. Kahvitarjoilu. Lapsille ohjelmahetki.
- + **Elämän makuinen messu** Männistön Vanhassa kirkossa sunnuntaina 9.9. klo 18. Teemana pyhä huolettomuus.
- + **Messu ja Varttuneen väen kirkkopyhä** Kallaveden kirkossa sunnuntaina 9.9. klo 10.
- + **Metsästäjien ja marjastajien messu** Hirvilahden kappelissa sunnuntaina 9.9. klo 13.
- + **Kansainvälinen messu** Petosen seurakuntatalolla lauantaina 15.9. klo 16.
- + **Luomakunnan sunnuntain messu** Tuomiokirkossa sunnuntaina 16.9. klo

10. Pohjois-Savon keskustanaisten kirkkopyhä. Lotat.

- + **Lähimmäisen messu** Alavan kirkossa sunnuntaina 16.9. klo 10. Lähimmäispalvelun peruskurssilaisten tehtävään siunaus. Jos tarvitset saattajaa, ota yhteys Sisko Laitiseen 10.9. mennessä. puh. 040 4848 326.
- + **Sadonkorjuumessu** Karttulan kirkossa sunnuntaina 16.9. klo 10. Karttulan maa- ja metsätaloustuottajat. Uutispuuroa seurakuntakodilla.
- + **Viljelijöiden kirkkopyhä** sunnuntaina Siilinjärven kirkossa 16.9. klo 10. Kirkkokahvit srk-talossa.
- + **Gospelmessu** Neulamäen kirkossa sunnuntaina 16.9. klo 13. Kirkkokahvit.

Lapsille ja perheille

- + **Perheen pyhä ja rantakalaa** sunnuntaina 9.9. klo 10 Säyneisissä Harjusilla Kissatie 71. Rautalanka-askartelua, toimintaleikkejä. Huom! Kirkossa ei messua.
- + **Donkkis Big Night -toimintailta** 7-13-vuotiaille Petosen seurakuntatalolla perjantaina 14.9. klo 18.
- + **Perhekirkko** Juankosken Ylösnousemuksen kirkossa sunnuntaina 16.9. klo 13. Nukketeatteri Willi Muuli. Askartelua ja tarjoilua seurakuntatalossa.
- + **Vauvakirkko** Puijon kirkossa sunnuntaina 16.9. klo 16.

Miten messua voi
ymmärtää paremmin

- + **Rukoileva seurakunta - luento ja keskustelutilaisuus** Puijon kirkossa maanantaina 10.9. klo 18.30. Miksi rukoillaan samojen asioiden puolesta yhä uudestaan? Mitä tarkoittaa ajatus messusta yhteisenä rukouksena?

Baritoni Hannu Musakan juhla-konsertissa Juankosken Ylösnousemuksen kirkossa sunnuntaina 16.9. klo 18 kuullaan vanhoja ja rakkaita hengellisiä lauluja. Konsertti on osa laulajan 30 -vuotisen yksinlaulajauran juhla-kiertuetta. Säestäjänä kanttori Matti Saarela. Vapaa pääsy, ohjelmia kirkosta 7 €.

- + **Kuunteleva, puhuva ja tunnustava seurakunta - luennossa** maanantaina 17.9. klo 18.30 pohditaan: Miksi messussa luetaan juuri tietyt Raamatun tekstit? Entä jos en voi liittyä uskontunnustukseen?

Seurakuntalaiset voi jättää kysymyksiä Puijon kirkon aulassa olevaan kysymyslaatikkoon tai lähettää sähköpostiin puijo@evl.fi.

Sururyhmä
Siilinjärvellä

- + Siilinjärven seurakunnassa alkaa **sururyhmä** torstaina 27.9. Ryhmä on tarkoitettu viimeisimmän puolen vuoden aikana läheisensä menettäneille. Ryhmä kokoontuu iltaisin, muut ajat sovi-taan ensimmäisessä kokoontumisessa. Tarvittaessa perustetaan myös päivällä kokoontuva sururyhmä. Ilmoittautumiset viimeistään torstaina 13.9. Siilinjärven kirkkoherranvirastoon puh. 017 288 4600 (arkisin klo 9-11, 12-14).

Naisten kesken

- + Tuomiokirkkoseurakunnan syksyinen **naisten viikonloppu** 21.- 23.9. Rytkyn leirikeskuksessa. Ilmoittautuminen 12.9. mennessä Tuomiokirkkoseurakunnan toimistoon, puh. 040 4848 248.
- + Kansan Raamattuseura kokoaa naisia syksyllä **Naisten kesken -iltoihin**. Tiistaina 18.9. klo 18 Pyhän Johanneksen kirkossa keskustellaan Raamatun naisista kirkkoherra Aulikki Mäkisen johdolla. 2.10. klo 18 kirkkoherra Jaana Marjasen aiheena Raamatun nimettömiä naisia ja 13.11. klo 18 "Nainen meidän ajassamme"-aihetta alustavat kirjailija, Väärnin pappilan emäntä Minna Ket-tunen ja viestinnän lehtori, FI Mirja Kontio. Lokakuun ja marraskuun iltojen paikat ilmoitetaan myöhemmin.

Kiitos Herra sadosta! Sunnuntaina 16.9. useissa kirkoissa kiitetään luonnosta ja syksyn antimista. Kirkkoon kutsutaan viljelijöitä, marjastajia ja metsästäjiä.

Pahvipappi ja taivasheitin

Kuopio juhli myös kirkonmäellä.

Viime perjantai-iltana Kuopion tuomiokirkko täyttyi ääriään myöten kaiken ikäisistä kuopiolaisista. Värivalot vaihtuvat alttarin yllä ja gospelmusiikki vangitsee kuulijansa, kun **Marzi Nyman** pääsee vauhtiin.

Ystävykset **Lilli Niskanen** ja **Marika Viiri** lapsineen nauttivat konsertista aikansa.

”Välillä piti lähteä tänne pihalle, kun lapset alkoivat tanssia ja juoksennella vähän liikaa”, kaksikko nauraa.

”Sitä on kai niin tottunut ajattelemaan, että kirkonpenkissä pitäisi istua jäykkänä ja jännittäen. Vaikka kovin leppoisa tunnelmahan tuolla konsertissa oli”, Viiri pohtii.

Seurue oli alun perin menossa museoon, mutta päätti jarruttaa kirkon kohdalla.

”Erinomaista, että seurakuntakin on lähtenyt mukaan kaupungin juhlaan. Tällaisilla tempauksilla saadaan ehkä nuorempaakin väkeä kiinnostumaan seurakunnan tarjonnasta.”

Tännehän eksyy vaikka ketä

Kirkonmäellä löytyy puuhapisteitä varsinakin perheen pienimmille. On askartelua, pallonheittoa ja yhteisötaidetta. Viilenvässä illassa saa myös pysähtyä lämmittelemään tynnyrinuotion äärelle. Nuorisoa ja vähän varttuneempaa väkeä sen sijaan näyttää kiinnostavan pappishahmoja esittävä pahvitaulu.

Tommi Ojala ja **Henna Jurkkola** pysähtyvät ohi kulkiessaan poseeraamaan pappistaulun taakse.

”Aiomme kiertää ympäri kaupunkia katselemassa tapahtumia. Täällä haluan käydä tutustumassa lähetykauppa Vakan esittelypöytään, sillä kauppa on niin harvoin auki”, Jurkkola kertoo.

”Ihan hyvä, että kirkko osallistuu Kuopio juhlii -tapahtumaan. Tänne varmaan eksyy paljon sellaisiakin, jotka eivät muuten käy seurakunnan tilaisuuksissa”, Ojala arvelee.

Eliisa Kohonen ja **Päivi Pulsa** ovat liikkeellä kauniin ilman houkuttelemisena. Pappistaulu herättää heidänkin kiinnostuksensa ja saa kameran räpsymään.

”Nyt jo aikuinen kummityttöni ilmoitti pienenä haluavansa papiksi. Mutta esteenä oli se, ettei Suomessa ole naispiispaa.”

”Kun Irja Askola sitten valittiin piispaksi, laitoin Kanadassa vaihto-oppilaana olleelle kummitytölle tekstiviestin, että nyt on pappisuran este poistunut!”

”Seurakunnalla pitäisi olla enemmänkin tällaisia tempauksia – ei pelkästään pakollisia jumalanpalveluksia.”

”Eri toimijoiden välinen yhteistyö ja yhteiset tapahtumat ovat erittäin tärkeitä, varsinkin näin taloudellisesti epävarmoina aikoina.”

Kirkko ja pappila keskellä kaupunkia

Kohosen ja Pulsan ajatuksiin yhtyy täysin myös seurakunnan tapahtuman järjestelyistä osaltaan vastannut oppilaitospastori **Raimo Hakkarainen**.

TIMO HARTIKAINEN

Miltähän tuntuisi olla pappi? Tommi Ojala ja Henna Jurkkola kokeilivat.

”**Katselimme kun väki vaelsi kirkon ohi, eikä meillä ollut tarjota mitään.**”

”Kun kaupunki on lanseerannut hienon tapahtuman, halusimme olla osana sitä. Meillähän on upeat puitteet, kirkko keskellä kaupunki ja pappila kivenheiton päässä.”

Hakkaraisen mukaan ajatus oli muhnut jo parisen vuotta.

”Katselimme aikaisempina vuosina, kun kaupunkilaiset vaelsivat kirkon ohi erilaisiin tapahtumiin, mutta meillä ei ollut tarjota mitään. Päätimme, että tänä vuonna se asia muuttuu.”

”Haluumme, että tänne on kaikenlaisten ihmisten helppo tulla. Tämän on tarkoitus olla paikka yhdessäololle, keskustelulle, vuorovaikutukselle ja myös viihtymiselle.”

HELI HARING

SYYSVINKIT

- ✚ **Kuopion pääkirjaston ala-aula:** Anne Frank – Historiaa ja Nykypäivää -näyttely 3.–22.9.
- ✚ **J. V. Snellmanin museo** (Snellmanink.19) ryhmille sop. muk. (017) 182 625.
- ✚ **Kuopion Sotaveteraanimuseo** (Tulliportink. 37 D, Rak.7) ryhmätil. (017) 281 1130.
- ✚ **Mylly** (Minna Canthin katu 4), Galleria Pie-ni: Emma Fältin Värehtelee-piirrosinstallaatio 7.9. asti.
- ✚ **Galleria Carree** (Kauppak.13): Valokuvia, Sampo Remes 29.8.–16.9.
- ✚ **Galleria G 12:ssa** (Minna Canthin katu 15) kuvanveistäjä Tuija Heikura: Syitä 1.–21.9.
- ✚ **VB-valokuvakeskus** (Kuninkaank.14–16): Robert Whitakerin The Beatles -näyttely 7.9.–28.10.
- ✚ **Beatles-seminaari** 6.9. Hotelli Puijonsarvi Canth-kabinetti.
- ✚ **Snellmania**, luentosali L21 ti 18.9. klo17.30–19 professori Esko Valtaojan luennoi Lasten yliopistossa otsikolla ”Matka elämään ja sen etsimiseen avaruudessa” (järj. Snellman-kesäyliopisto ja Itä-Suomen yliopisto).
- ✚ **Kuopion museo** (Kauppak. 23): Skeittarit museossa 9.9. asti
- ✚ **Vaatteet varoja myöten** — pohjoissavolaiset kansanpuvut 1800-luvulla 31.1.2013 saakka.
- ✚ **Mestarijuoksija Hannes Kolehmainen.** Palkinnot Kuopion museossa 24.3.2013 saakka (ti-pe 10–17, ke 10–19, la-su 11–17).
- ✚ **Alasalit:** Karhun vuosi 23.9. saakka.
- ✚ **Karluherra Benjamin;** silitettävä museo-karhu henkilökohtaisesti tavattavissa 2. krs. parv. 9.9. asti.
- ✚ **Kuopion taidemuseo** (Kauppak. 35): Taitteen Vuoksi – Maisemia veden äärellä 14.9.2012–3.2.2013.
- ✚ **Korttelimuseon näyttelysali** (Kirkkok. 22) Kansallispuukunäyttely – Kuopion tanhuajat 50 vuotta: Vaate varren kaunistavi – Tanssi mielen virkistävi 26.5.–18.11.
- ✚ **Kuopion Musiikkikeskus:** Sinfoniasarja I, Kuopion kaupunginorkesteri, Sascha Goetzel, kapellimestari; Kurt Nikkanen, viulu 6.9. klo 19.
- ✚ **Ooppera,** Gioacchino Rossini: Sevillan partuuri 15.9 klo 19 ensi-ilta, seur. esitykset 18., 20., ja 28.9. klo 19; la 22.9. ja su 30.9. klo 14.
- ✚ **Kino Kuvakukko:** 31.8.–26.9. Woody Allenin ohjaama To Rome with Love (K13); Italialainen Terraferma (K13). Molemmissa tekstitys suomeksi ja ruotsiksi
- ✚ **Finnkino:** mm. Tie Pohjoiseen (K12).
- ✚ **Kuopion kaupunginteatteri:** Aapelin Siunattu hulluus, kantaesitys Kuopion Yhteiskoulun näyttämö ke 5.9. klo 19; seur. esitykset 7.9. klo 19, la 8.9. klo 14, pe 14.9. klo 19, la 15.9. klo 14 ja 19.9. klo 12.
- ✚ **Puistokoululla,** Puistok. 13 (käynti sisäpihalta): S.O.S. – komedia olosuhteiden pakosta 5. ja 7. ja 15.9. klo 19 Puistokoululla.
- ✚ **Yhteiskoulu,** Haapaniemenk. 9: Kiviä taskussa 8.9. klo 14 ja 14.9. klo 19; 15.9. klo 14 ja 19.9. klo 12.
- ✚ **Yhteiskoulu:** Kommandoilta – Rakkaus 8.9. klo 19.

SAMI TIRKKONEN / ALIAS STUDIO

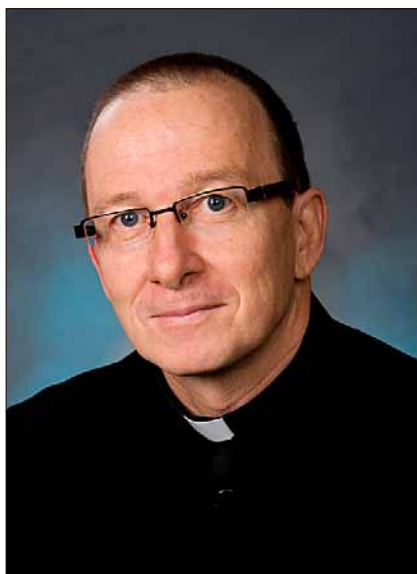
Kuopion Yhteiskoululla Tommi Auvisen dramatisoima ja ohjaama Siunattu hulluus. Aapelin monet teokset antavat lisäväriä esitykseen. Kuvassa Sari Harju.

Kirkkoherranvaali Kallavedellä lähestyy

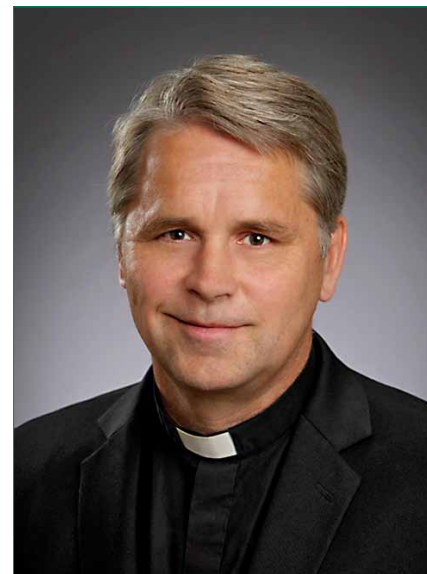
1. VAALISIJA

Tampereen Teiskon
vt. kirkkoherra **Tero Matilainen**

2. VAALISIJA

Rantakylän seurakunnan
1. kappalainen **Petri Rask**

3. VAALISIJA

Kallaveden seurakunnan
4. seurakuntapastori **Matti Pentikäinen**

Kirkkoherranvaali alkaa Kallaveden kirkossa (Rauhalahdentie 23) sunnuntaina 16.9. jumalanpalveluksen jälkeen klo 11.30 ja päättyy klo 20. Äänestyspaikalla tarvitaan henkilöllisyystodistus.

Vaalin tulos kuullaan kirkossa aikaisintaan klo 21. Uuden kirkkoherran haastattelu Kirkko ja Koti -lehdessä 19.9.

ENNAKKOÄÄNESTYS

Kallaveden seurakunnan toimistossa (Rauhalahdentie 23)
ma 10.9. – pe 14.9. klo 9 – 18.
Karttulan seurakuntakodissa (Kissakuusentie 14)
ma 10.9. – pe 14.9. klo 10 – 18.
Petosen seurakuntatalossa (Pyörönkaari 21)
to 13.9. klo 14 – 19.
Syvänniemen pappilassa (Kuttajärventie 6)
to 13.9. klo 14 – 19.
Hirvilahden kappelissa (Länsirannantie 2410)
to 13.9. klo 14 – 19.
Vehmasmäen kappelissa (Sotkanniemi 15)
to 13.9. klo 14 – 19.

KOTIÄÄNESTYS

Kotiäänestyspyyntö annetaan viimeistään 7.9. mennessä kallaveden seurakunnan toimistoon
puh. 040 4848 327.

**Käy
äänestämässä
sunnuntaina 16.9.
klo 11.30–20.**

**Israelin kiertomatka
alkaen 1099 €**

HALUATKO NAUTTIA HISTORIASTA, KULTTUURISTA

JÄ AURINGOSTA? Israelissa sijaitsee eräitä länsimaisen kulttuurin puhutuimmista ja kiinnostavimmista paikoista. Osallistu matkalle, joka tutustuttaa sinut kristilliseen historiaamme - koe Jerusalem, Galilea, Genesaretinjärvi ja Kuollutmeri. Näillä paikoilla on ollut suuri vaikutus tapoihimme, uskontoomme ja kulttuuriimme. Matka Israeliin on upea yhdistelmä kulttuuria, aurinkoa, lämpöä, hyvää ruokaa sekä kiehtovan kaunista luontoa!

Matkasi alkaa osoitteessa www.goisrael.fi

wonderful
Israel

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio
046-892 1422

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

Antin Piha ja Kiinteistö Apu

- Pihan syyshuollot, haravoinnit, istutukset, räystäskourujen puhdistukset
- Talveksi käsikumityöt, lumenpudotukset ym.
- Pienet kodin remontit kuten tapetoinnit, maalaukset ja kodinkoneiden asennukset.
- Mökkitalkkari ja omakotitalkkaritoiminta

Soita ja kysy lisää. Antti Julkunen p. 050 575 3410
www.antinpihajakiinteistoapu.fi

Kuopion

Tila-Auto Oy

- turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
- pikkubussit
- invataksit

info@tila-auto.com

www.tila-auto.com

p. taksiajot 0400-673 955

p. tilausajot 0400-992 993

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

**ISÄNNÖINTIPALVELU
ISARVO OY**

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti
isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osakeyhtiöt
• kiinteistöosakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.
Anna taloyhtiösi ammattitaitoisin, osaaviin käsiin.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 040 593 6353
Toimisto avoinna arkisin kello 9.00 - 16.00

IKÄÄNTYVIEN YLIOPISTON
kaikille avoin ja maksuton
esittelytilaisuus to 20.9. klo 12.00
Musiikkikeskuksella

Syksyn ohjelmassa luentoja ja opintoryhmiä
mm. kirjoittamisesta, sukututkimuksesta,
taiteista ja sosiaalisesta mediasta.

TILAA MAKSUTON ESITE!

044 746 2840 • asiakaspalvelu@snellmankesayliopisto.fi
www.snellmankesayliopisto.fi

Kiinnostus vaalisaarvoja ja ehdokkaita kohtaan oli vähäistä. Kirkon pikkuinen kahvila kuitenkin täyttyi joka sunnuntai.

Jopa pit suarnan

Kallaveden kirkkoherranvaalin vaalisaarnat ovat takana. Jos saarnaaminen olisi pituushyppyä, voiton veisi Matti Pentikäinen.

Kuulija on voitettava puolelleen puheen kahden ensimmäisen minuutin aikana. Siis alku on kaikkein tärkein. Kuunnellaan.

Tero Matilainen aloittaa saarnansa kuvauksella lentopallopelistä Rytlyn leirikeskukseen rannassa. Peli keskeytyi esimiehen soittoon. "Kutsu uuteen tehtävään tuli sillä hetkellä, kun olin tekemässä pappuden kannalta olennaisen tärkeää. Olin asettunut rippikoulunuorten keskelle ja heidän rinnalleen, jakamaan leirikokemusta heidän kanssaan."

"Hän liittyi kuulijoiden arkeen", Kallaveden seurakunnan jäsen **Heli Norja** kommentoi saarnaa kahvipöydässä. Norja kiinnitti huomion myös siihen, miten hyvin saarnaa ja tuntee seurakuntaa. "Mutta saarnassa oli liian paljon tavaraa tarjolla."

Seuraava.

Petri Rask aloittaa kertomalla sukulaisestaan Toivo Viljam Purasta ja hänen sotakokemuksestaan jatkosodan tarkka-ampujana. Purseen saarna myös päättyy.

"Esimerkki sotaveteraanista oli

hyvä ja herätti kuuntelemaan", karttulalainen **Jukka Vasara** sanoo messun jälkeen. "Oli hyvä miettiä sitä, miten Jumala voi puhua kun kuuntelee herkällä korvalla."

Kolmas.

Matti Pentikäinen starttaa lähimmäisen sunnuntain saarnan kuvauksella leskivaimosta uhriarkun ääressä. Lesken rovon esimerkistä vastaus tulee heti saarnan alussa.

"Meidänkin tulee luovuttaa koko elämämmme Jumalamme ja lähimmäistemme käyttöön."

"Hän olisi voinut lopettaa kymmenen minuuttia aikaisemmin", Heli Norja arvioi. "Saarnassa oli hyvää opetusta itsensä antamisesta. Se herätti miettimään sydämen ajatusta,

ja sitä, millä mielellä annamme."

Kuulijoita Matilaisella oli 135, Raskilla 118 ja Pentikäisellä 170.

Ootko sinä sinkku vai miten

Kirkkokahvin kyselytunnit olivat leppoisia, kysymyksiltään vaisuja.

Aiheina olivat johtaminen, herätysliikkeet, evankelioiminen, parantaminen, lähetysjärjestöt ja vapaaehtoistyö. On vaikeaa kuvitella, että näiden kyselytuntien perusteella voisi tehdä ratkaisun siitä, kuka on paras mies kirkkoherraksi. Eroja kolmesta herrasta ei juurikaan tullut.

Henkilökohtaisuutta testattiin siinä, millaisen tukijoukon ehdokas oli tuonut mukanaan.

Tero Matilaisen pöydässä istuivat pojat Leevi ja Onni, isä ja äiti, sisko ja setä. Matilaiselta rohjettiin kysyä myös hänen siviilisäädystään. "Kai minä sitten sinkku olen", avioeron kokenut ehdokas vastasi.

Petri Raskilla oli rouvansa mukanaan.

Matti Pentikäisen kanssa kahville tulivat vaimo ja sisko sekä siskon tytär puolisoineen.

Tero Matilainen sanoi harrastavansa mökkeilyä ja rullaluistelua. Messun jälkeen Petri Rask vaihtoi vaatteet, pisti repun selkään ja aikoi käydä kotimatalla Ikeassa. Matti Pentikäinen oli vaalipyhää edeltävänä lauantaina Gloria Patri –turnauksessa Helsingissä. vastapuolella potki eduskunnan joukkue. Draivia Pentikäinen lupasi myös Kallaveden seurakuntaan.

Niin, ja Vehmasmäen kappelin kaikki tuki lupasivat korjata kuntoon.

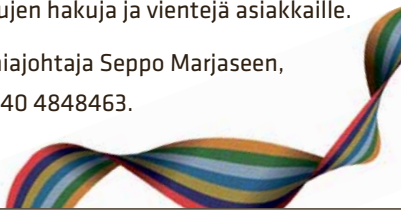
LAHJA PYYKÖNEN

”Kaikki ehdokkaat lupasivat Vehmasmäen kappelin kuntoon.

Diakoniakeskukseen haetaan

vapaaehtoistyöntekijää, jolla olisi kuorma-auton ajokortti.
Työpäivät ja -ajot ovat sovittavissa kuljetustarpeiden mukaan.
Ajot ovat lähinnä huonekalujen hakuja ja vientejä asiakkaille.

Yhteydenotot diakoniajohtaja Seppo Marjaseen,
puh. 040 4848463.

RIPPIKOULUT 2013

Ilmoitus seuraavassa 19.9.
Kirkko ja koti -lehdessä

Esite postitetaan
rippikoululaisille viikolla 38

www.kuopionseurakunnat.fi/rippikoulu2013

Jeee,
MUN
VUORO!

SYDÄMELLINEN KIITOS

kaikille muistamisestanne
80 -vuotispäiväni merkeissä.

Kiitän ajatuksistanne,
sanoistanne, onnentoivotuksis-
tanne sekä lahjastanne Alavan
kirkon korjausrahastoon.

MATTI SIHVONEN

Syntymäpäiväkeräyksen
tuotto oli 9 700 euroa.

Leikin asia.

LASTENMAA

Tilaa:
www.kotimaa-yhtiot.fi/tilaukset

KOTIMAA-YHTIÖT

SIILINJÄRVEN SEURAKUNNAN

RIPPIKOULUUN 2013

Siilinjärven seurakunta järjestää vuonna 2013 seuraavat rippikoulut. Leiri-rippikoulujen päiväjaksot pidetään Siilinjärven seurakuntatalolla ja leirit Ruokoniemen leirikeskuksessa, ellei toisin mainita. Päivärippikoulussa (rk 5) ei ole leiriä ollenkaan. Kaikki konfirmaatiot pidetään Siilinjärven kirkossa.

Rk 1 Syysloman leiriripari, aloituspäivä la 22.9.2012, leiri 15.-19.10.2012, konf. su 17.3.2013.

Rk 2 Hiihtolomaripari Nilsin Lastulahdessa 4.-8.3., konf. su 17.3.2013
UUTTA! Rk 3 Hiihto-lasketteluripari Kuusamon Ruva-ahossa 2.-8.3., konf. su 14.4.2013

Rk 4 Toukoripari 8.-12.5., konf. su 19.5.2013

Rk 5 Päiväripari Siilinjärven srk-talolla 3.-7.6. ja 10.-14.6., konf. la 15.6.2013

Rk 6 Leiriripari, leiri 3.-7.6., päiväjaksot 10.-13.6., konf. su 16.6.2013

Rk 7 Leiriripari, päiväjaksot 3.-6.6. Vuorelan kirkolla, leiri 10.-14.6., konf. su 16.6.2013

Rk 8 Leiriripari, päiväjaksot 17.-20.6., leiri 24.-28.6., konf. su 30.6.2013

Rk 9 Leiriripari, päiväjaksot Vuorelan kirkolla 24.-27.6., leiri 1.-5.7., konf. su 7.7.2013

Rk 10 Leiriripari, päiväjaksot 15.-18.7., leiri 22.-26.7., konf. su 28.7.2013

Rk 11 Leiriripari, päiväjaksot 22.-25.7., leiri 29.7.-2.8., konf. su 4.8.2013

UUTENA TARJOLLA myös Vaellusripari, Kirkkoveneripari ja Pienryhmäripari. Jos halukkaita löytyy vähintään 15, loppukesällä 2013 järjestetään Vaellusripari Lapissa tai Kirkkoveneripari. Tarvittaessa järjestetään myös Pienryhmäripari. Ilmoita kiinnostuksesi riparilomakkeessa.

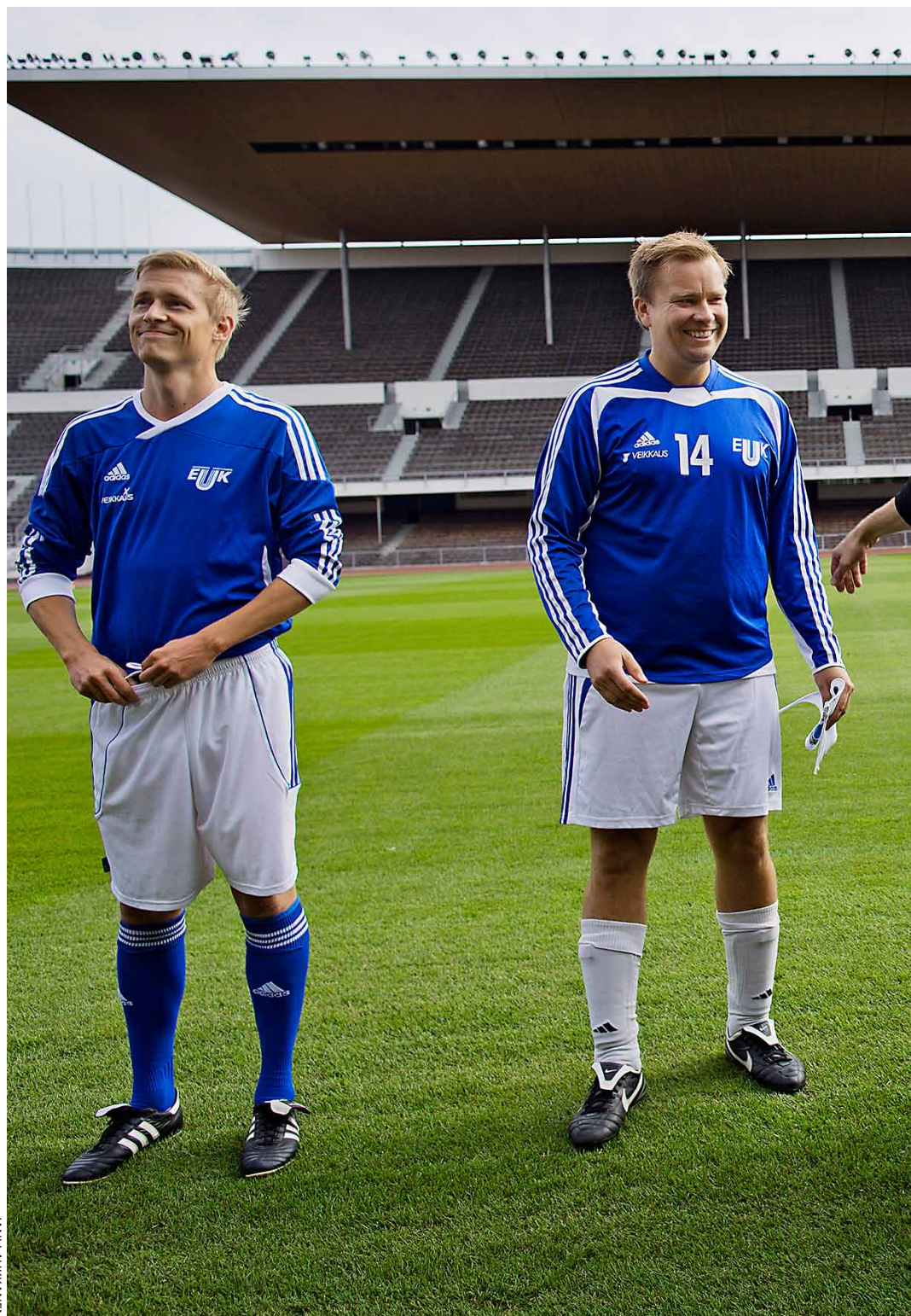
Siilinjärven seurakuntaan kuuluvat v. 1998 syntyneet nuoret ovat saaneet ripari-infon postitse elokuussa. Muut saavat **lisätietoja** kirkkoherranvirastosta (p. 017 288 4600) ja verkkosivuilta www.evl.fi/srk/siilinjärvi.

Tuo tai postita ilmoittautumisesi niin, että se on perillä seurakunnassa viimeistään pe 7.9.2012.

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA

Liikunta kehittää

JANI LAUKKANEN

Mitä pelataan, ennen kysyttiin.

Mitä pelejä sinulla on, kysytään nyt.

Kuopion piispa Jari Jolkkonen pohti ajan muuttumista Helsingissä Gloria Patri -jalkapalloturnauksen yhteydessä järjestetyssä paneelikeskustelussa.

Ennen lapset ja nuoret kysyivät yhteen kokoontumistaan, mitä pelataan. Nyt varsinkin nuoret pojat kysyvät, mitä pelejä toisella on.

"Nämä kaksi kysymystä kuvaavat osuvasti ruumiinkulttuurissa ja yhdessä olemisen tavoissa tapahtuneita muutoksia. Sadassa vuodessa ihmisten eri medioiden kulutukseen käyttämä aika on kaksinkertaistunut aina 25 vuoden välein."

"Viimeisen kymmenen vuoden aikana räjähdysmäinen kasvu on tapahtunut nimenomaan tietokoneella pelaamiseen käytetyssä ajassa. Voi-kin kysyä onko tietokonepelaaminen pääsemässä niskan päälle", sanoi piispa Jolkkonen, joka toimii kirkon liikunta- ja urheiluneuvottelukunnan puheenjohtajana.

Ruumis, lihakset, aivot ja äly vahvistuvat

Piispa Jolkkonen totesi liikunnan kehittävän ruumiin, verenkiertoelimistön, lihaksiston, aivojen ja älyllisten taitojen lisäksi monia muitakin asioita.

"Parhaimmillaan ja oikein käytettynä liikunta kehittää myös yhteisen elämän taitoja. Se vahvistaa itsetuntoa, auttaa kestäämään pettymyksiä, vahvistaa yhteisöllisyyttä ja ehkäisee syrjäytymistä."

Keskustelussa nousivat esiin myös urheiluharrastusten kalleus ja se, onko liikunta liian kilpailullista.

Piispa uskoi, että nuorille tekee hyvää olla mukana tavoitteellisessa kilpailutoiminnassa. Samalla tarvitaan lisää matalan kynnyksen urheilutoimintaa, jossa tavoitteellisuus ei korostu.

Myös seurakunnilla voi olla rooli matalan kynnyksen urheilussa. Piispa totesi monien lajien olevan kohtuuhintaisia. Vanhemmat voivat miet-

ttää yhteiselämän taitoja

tiä omia puoliturhia menojaan, jos urheiluharrastuksiin ei löydy rahaa.

Ex-huippujalkapalloilija, nykyään Sonera Stadiumin kehittämisspäällikkönä toimiva **Aki Riihilahti** sanoi maailman olevan täynnä hajottavia rinnakkaisia identiteettejä.

”Yhdistäviä tekijöitä on aika vähän. Urheilu ja liikunta on tällainen globaali yhdistävä tekijä. Niistä jokainen pystyy ammentamaan, löytämään omia yhteisöjä ja tekemään yhdessä.”

Riihilahti kertoi, että maamme rekisteröidyissä seuroissa on 1,1 miljoonaa urheilun ja liikunnan harrastajaa. Tämä muodostaa Suomen isoimman kansanliikkeen. Lisäksi moni harrastaa esimerkiksi työpaikkaliikuntaa. Nämä luovat hyviä mahdollisuuksia myös arvokasvatukseen.

Paneelikeskustelun teemana oli ruumiin kulttuuri ja yhteisöllisyys. Keskustelun pohjana oli Kirkon kymmenen teesiä liikunnasta ja urheilusta, jotka kirkon liikunta- ja urheiluneuvottelukunta julkaisi viime vuonna. Siihen kuuluu useita urheilun ja liikunnan asiantuntijatahoja.

Paneelissa olivat mukana myös Keskustan kansanedustaja **Antti Kaikkonen** ja valtion liikuntaneuvoston pääsihteeri **Minna Paajanen**.

JUHANA UNKURI

Mitäs nyt sanot,
Antti Kaikkonen?

Papit veivät voiton eduskunnan urheilukerhosta. Piispa Jari Jolkkonen potkaisi ensimmäisen maalin.

Nigeriasta Kuopioon muuttanut Popo Salami pelasi nuorempana pääsarjatasolla. Hän kehui piispa Jolkkosen pelitaitoja.

Mooseksen Potku kukisti Piisbailaajat

”Emme pystyneet parempaan.”

Kuopiolainen Piisbailaajat sijoittui toiseksi tämänvuotisessa kirkollisessa Gloria Patri –turnauksessa. Finaalissa helsinkiläinen Mooseksen Potku (MoPo) kukisti kuopiolaiset lukemin 2-1.

Finaalin alkuminuuteilla MoPo sai rankkarin, jonka toimitti perille **lro Summanen**. Toisen jakson alkuvaiheissa **Pyy Paananen** laukoi maalinedustalta helsinkiläiset 2-0 johtoon. Toisen jakson puolenvälin jälkeen korkea pomppupallo ylitti MoPon maalivahdin ja Piisbailaajien **Markus Rannankari** ohjasi pallon tyhjiin maaliin.

Enempää maaleja ei nähty, joten pääosin nykyisistä ja entisistä teologian opiskelijoista koostuva MoPo otti turnausvoiton.

Nigeriaissyntyinen **Po-po Salami** lukeutui Piisbailaajien parhaimmistoon. Salami piti turnauksen tunnelmasta.

”Turnaus oli hyvähenkinen. Ilmapiiiri oli ystävällinen. Turnauksessa saattoi tuntea, että olemme yhtä Kristuksessa. Sain myös uusia ystäviä.”

Salamin mielestä Piisbailaajat pelasi turnauksessa erittäin

hyvin.

”Finaalissa olisimme voineet pelata pareminkin, mutta tällä kertaa emme siihen pystyneet. Monet pelaajistamme olivat turnauksen tuossa vaiheessa jo väsyneitä ja monilla oli pikkuvaivoja. Ilmeisesti alamme tulla vanhoiksi”, Salami virnistää.

Salami oli tyytyväinen myös omiin esityksiinsä.

”Pitää olla tyytyväinen varsinkin tausta huomioon ottaen. En ollut pelannut kunnon pelejä pitkään aikaan. Sen sijaan olen syönyt esimerkiksi grillimakkaraa, pullaa ja jäätelöä.”

Gloria Patri pelattiin nyt 20. kerran. Mukana oli yhdeksän joukkuetta eri puolilta Suomea. Piisbailaajat sijoittui turnauksessa nyt neljännen kerran toiseksi. Turnausvoittoa Kuopioon ei ole vielä tullut.

Ennen Gloria Patri –turnauksen alkua turnausjoukkueiden pelaajista koottu FC Papit kohtasi Eduskunnan Urheilukerhon. Perinteikkäällä Olympiastadionilla pelatussa ottelussa papit veivät voiton lukemin 2-1. Pappien maalit tekivät Jari Jolkkonen ja Matti Hyry.

”Jari Jolkkonen liikkui hyvin, pelasi rohkeasti ja luki peliä hyvin”, Popo Salami ylisti kotikaupunkinsa piispa.

JUHANA UNKURI

”Turnauksessa saattoi tuntea, että olemme yhtä Kristuksessa.”

Tervetuloa laulamaan

Kun sanat eivät yllä, musiikki ylittää rajat. Kirkon kuoroissa on vaihtoehtoja ja tilaa.

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

Tuomiokirkon päiväkuoro on tarkoitettu eläkeläisille. Päiväkuoro toimii naiskuorona. Harjoitukset maanantaisin keskusseurakuntatalolla klo 13–14.30 alkaen 17.9. Kanttori Pertti Rusanen puh. 040 484 8280.

Tuomiokirkkokuoro avustaa tuomiokirkon jumalanpalveluksissa ja laulaa erilaisissa seurakunnan tilaisuuksissa. Harjoitukset maanantaisin keskusseurakuntatalolla klo 18 alkaen 10.9. Kanttori Pertti Rusanen puh. 040 484 8280.

Tuomiokirkon kamarikuoro avustaa Tuomiokirkossa messuissa, pitää omia konsertteja ja laulaa muutenkin sekä tuomiokirkkoseurakunnan että muidenkin seurakuntien järjestämissä tilaisuuksissa. Kuoro esittää myös suuria kirkkomusiikkiteoksia. Kuorossa on n. 50 laulajaa. Harjoitukset ovat keskiviikkoisin klo 18.00–20.30 keskusseurakuntatalossa alkaen 22.8. Kuoroon pääsyn edellytyksenä on koelaulu, joka suoritetaan kuoronjohtaja Pertti Rusaselle, puh. 040 484 8280. <http://kamarikuoro.nettisivu.org>.

Tuomiokirkon psalmikuoro on naiskuoro, joka keskittyy monipuoliseen ja haastavaan kirkkomusiikkiin. Harjoitukset torstaisin keskusseurakuntatalolla klo 18 alkaen 13.9. Lisätiedot sekä koelaulusta sopimiset kuoronjohtaja Anna Kosola, puh. 040 484 8279.

Nuorten laulu- ja musiikkiryhmä on syksyn aikana alkava uusi kokoonpano, jota vetää Risto Eskola puh.050 370 1986 tai risto.eskola@siba.fi.

ALAVA

Seniorikuoro torstaisin Alavan seurakuntatalossa klo 11–12.30. Kanttori Ossi Jauhiainen puh. 040 484 8322.

Kirkkokuoro (työikäisille) keskiviikkoisin Alavan seurakuntatalolla klo 18–20. Lapsiparkki (maksuton) järjestetään kuoroharjoitusten ja esiintymisien ajaksi. Kanttori Ossi Jauhiainen puh. 040 484 8322.

Zipporim-kuoro on pääasiassa israelilaista musiikkia esittävä erityiskuoro, myös muuta musiikkia. Torstaisin Neulamäen kirkossa klo 17–19. Tarvittaessa järjestetään lapsiparkki. Kanttori Leila Savolainen puh. 040 484 8323.

Gospelmusiikki Monipuolisesta musiikkitoimin-

nasta kiinnostuneille nuorille (K14) on luvassa sekä bändi- että lauluohjausta. Alavan kirkolta löytyy ammattimainen äänentoistolaitteisto sekä bändisoittimet. Kuoronjohtaja Ossi Jauhiainen puh. 040 484 8322.

Nuoret laulajat (7. luokasta lähtien) keskiviikkoisin klo 16.15–17.30 Alavan seurakuntatalolla. Kanttori Leila Savolainen puh. 040 484 8323.

Lapsikuorot (1 – 6. luokkalaisille) keskiviikkoisin klo 15–15.45 Särkiniemen kirkolla ja torstaina klo 15–16 Neulamäen kirkolla. Kanttori Leila Savolainen puh. 040 484 8323.

KALLAVESI

Kallaveden kirkkokuoro on työikäisille tarkoitettu sekakuoro, jonka tärkein tehtävä on rikastuttaa seurakunnan jumalanpalvelusten musiikkia. Kuoroon otetaan uusia laulajia kaikkiin ääniin. Nuotinlukutaitoa ei tarvita. Kuoron harjoitukset ovat 25.9 alkaen Kallaveden kirkolla tiistaisin klo 18.30–20.30. Kanttori Anna-Mari Linna, puh. 040 484 8367.

Kallaveden kirkkokuoron seniorit harjoittelevat 25.9 alkaen Kallaveden kirkolla tiistaisin klo 16.30–18. Kuoroon otetaan uusia laulajia kaikkiin ääniin. Nuotinlukutaitoa ei tarvita. Kuoron harjoitukset ovat 25.9 alkaen Kallaveden kirkolla tiistaisin klo 18.30–20.30. Kanttori Anna-Mari Linna, puh. 040 484 8367.

Nuorten lauluryhmä (yläaste-lukioikäisille). Harjoitukset keskiviikkoisin alkaen 22.8. klo 16–17 Kallaveden kirkossa. Kanttori Mari Vuola-Tanila, puh. 040 484 8368.

Lapsikuoro (ala-asteikäisille). Kuoron harjoitukset keskiviikkoisin alkaen ke 22.8. klo 17–18 Kallaveden kirkossa ja Vehmasmäen koululla klo 18.30–19.30. Kanttori Mari Vuola-Tanila puh. 040 484 8368.

Käsikellokuorot: Kanttori Seppo Kirkinen puh. 040 484 8366.

Karttulan lapsikuoro; Koululaisten gospelryhmä torstaisin klo 15 Seurakuntakodilla (Kissakuusentie 14) alkaen 4.10. Kanttori Anne Keränen puh 040 484 8541.

Karttulan kirkkokuoron syksyn toiminta alkaa ke 12.9. klo 18 Karttulan seurakuntakodilla. Harjoitukset viikoittain. Kanttori Anne Keränen puh. 040 484 8541.

MÄNNISTÖ

Lapsikuorot kokoontuvat keskiviikkoisin klo 17 Pyhän Johanneksen kirkolla sekä torstaisin klo 15 Vanhalla kirkolla. Ryhmien harjoituskausi on jo alkanut. Kanttori Tintti Tinkala puh. 040 542 6350 tai tintti.tinkala@gmail.com.

Päiväkuoro harjoittelee torstaisin klo 10 Pyhän Johanneksen kirkolla alkaen 13.9. Kanttori Tintti Tinkala, puh. 040 542 6350 tai tintti.tinkala@gmail.com.

Nuorten musiikkiryhmä harjoittelee torstaisin klo 17 Vanhalla kirkolla alkaen 13.9. Kanttori Heikki Mononen, puh. 040 484 8402.

Männistön kirkkokuoro harjoittelee keskiviikkoisin klo 18 Pyhän Johanneksen kirkolla alkaen 12.9. Kanttori Heikki Mononen, puh. 040 484 8402.

PUIJO

Puijon kamarikuoro aloittaa harjoitukset ke 12.9. klo 18.30 Puijon kirkolla. Ohjelmisto on vaativaa ja kuoro tarkoitettu nuotinlukutaitoisille laulajille. Kanttori Outi Keskisipilä puh. 040 484 8436.

Puijonsarven musiikkikerho klo 8–8.45 Puijonsarven koulun musiikkiluokassa koulun ja seurakunnan yhteistyönä. Kerho aloittaa toimintansa ke 12.9. Kanttori Joona Saraste puh. 040 484 8435 (suunnattu Puijonsarven koulun oppilaille)

Puijon kirkkokuoro aloittaa harjoitukset to 13.9. klo 18.00 Puijon kirkolla. Kanttori Joona Saraste puh. 040 484 8435.

Lauluryhmä Verso, Erkki Pesonen puh. 050 583 1399

Päivärannan lauluryhmä, Jyrki Lampinen puh. 050 374 6908

Hiljaisen rukouslaulun ryhmä Tiina Taskinen-Viinikainen puh. 050 411 7328

JÄRVI-KUOPIO

Juankosken ja Muuruveden kirkkokuorot aloittavat kautensa yhteisharjoituksella Muuruveden seurakuntatalossa to 20.9. klo 18. Kuorot pitävät jatkossa harjoituksia sekä yhdessä että erikseen. Kanttori Matti Saarela, puh. 040 488 8615.

Kaavin lapsikuoro harjoittelee maanantaisin seurakuntakodissa klo 15.30 alkaen 10.9. Kirkkorannantie 1, 73600 Kaavi. Seurakuntakuoro on tarkoitettu kaikille laulusta kiinnostuneille. Kuoron ohjelmisto koostuu pääasiassa yksi- tai kaksiaanisista lauluista. Kanttori Taru Parviainen, puh. 040 488 8626.

Kaavin seurakuntakuoro harjoittelee maanantaisin 10.9 alkaen, seurakuntakodissa klo 17 Kirkkorannantie 1, 73600 Kaavi. Seurakuntakuoro on tarkoitettu kaikille laulusta kiinnostuneille. Kuoron ohjelmisto koostuu pääasiassa yksi- tai kaksiaanisista lauluista. Kanttori Taru Parviainen, puh. 040 488 8626.

Riistavedellä aloittaa uusi lapsikuoro, joka koontuu torstaisin klo 17.30–18.30 seurakuntatalolla, Keskustie 2, 71160 Riistavesi. Ensimmäinen tapaaminen on 6.9. Kuoro on tarkoitettu kaikille 6–14 vuotiaille lapsille. Kuorossa lauletaan ja leikitään iloisella mielellä ja tavoitteena esiintyä seurakunnan lapsille suunnatuissa tilanteissa. Ilmoittaudu kuoroon kanttori Riikka Tuuralle puh. 040 488 8634.

Riistaveden kirkkokuoro harjoittelee torstaisin klo 19 seurakuntatalolla. Syksyn toimintakausi alkaa 6.9. Kanttori Riikka Tuura puh. 040 488 8634.

Tuusniemen kirkkokuoron harjoitukset alkavat 19.9 ja ovat keskiviikkoisin klo 17.30 seurakuntatalolla. Kanttori Ari Lohi, puh. 040 488 8607.

Vehmersalmen kirkkokuoro harjoittelee torstaisin klo 10 seurakuntakodilla. Ohjelmisto koostuu perinteisestä kirkkomusiikista. Kanttori Riikka Tuura, puh. 040 488 8634.

NUORET JA OPISKELIJAT

LUOMUS on nuorten aikuisten gospelkuoro. Rentoa meininkiä, hyviä biisejä ja loistava bändi. Harjoitukset Pappilassa (Kuninkaankatu 12) tiistaisin klo 16.30–18.30. Lisäksi harjoituslauantait 22.9. ja 17.11. Syksyn ensimmäiset harjoitukset tiistaina 4.9. Kanttori Jarkko Maukonen 040 484 8473.

Kanttorien sähköpostiosoite
etunimi.sukunimi@evl.fi

SEURAKUNNAT 5.-18.9.12

Tuomiokirkko on avoinna klo 10-15, lisäksi pe klo 18-23. puh. 040 4848 256

Viikkomessu ke 5.9. klo 18. Liisa Penttinen ja Olli Viitaniemi, kanttorina ja urkurina Hanna Lavaste.

Perjantaimessu pe 7.9. klo 19.

Herättäjän 100-vuotisjuhlien aattoseurat la 8.9. klo 18. Puhujina Reijo Mattila, Tuomo Ruuttunen, Jaro Julkunen ja Raiili Pursiainen.

Messu Herättäjäyhdistyksen kirkkopyhä su 9.9. klo 10.

Saarna Simo Juntunen, liturgia Olli Viitaniemi, kanttorina ja urkurina Anna Kosola. Kuopion virsikuoro, johtaa Anni Pesälä.

Viikkomessu ke 12.9. klo 18. Lauri Kastarinen, Sari Kärhä, kanttorina ja urkurina Anu Pulkkinen.

Perjantaimessu pe 14.9. klo 19.

Urkutuokio la 15.9. klo 15. Anu Pulkkinen.

Luomakunnan sunnuntain messu 16.9. klo 10. Pohjois-Savon keskustanaisten kirkkopyhä. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Ilpo Rannankari, kanttorina ja urkurina Anu Pulkkinen. Lotat.

Hiljaisuuden messu (Viikkomessu) pe 19.9. klo 18. Sari Kärhä ja Anu Pulkkinen.

KESKUS-SEURAKUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 5.9. klo 11. Raamattutunti Olli Viitaniemi, iltapäivällä yhteislaulua Anna Kosolan johdolla. Huom. Seuraava virkistyspäivä ke 26.9. klo 11. jatkuen joka toinen keskiviikko.

Nuorten pelikerho torstaina 6.9. klo 17.30 Nuorisotiloissa.

Herättäjän 100-vuotisjuhla su 9.9. klo 11.30. Klo 11.30 ruokailu Keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22. Klo 12.30 Herättäjän 100-vuotisjuhla, juhlapuhe Olavi Martikainen. Klo 14. kahvit ja päätösseurat, puhujina Jaana Marjanen, Toivo Tolppanen, Simo Korkalainen ja Matti Sihvonon.

Tuomiokirkkokuoron syksyn ensimmäiset harjoitukset ma 10.9. klo 18.

Veteraaniseurat ti 11.9. klo 13 kahviossa.

Raamattupiiri ti 11.9. klo 17. Olli Viitaniemi. Kerhohuone Aaron, Suokatu 22 C.

Tuomiokirkon psalmikuoron syksyn ensimmäiset harjoitukset to 13.9. klo 18. **Tuomiokirkon päiväkuoron syksyn ensimmäiset harjoitukset** ma 17.9. klo 13.

Maanantain lähetyspiiri ma 17.9. klo 16 Kerhohuone Aaronissa, Suokatu 22 C.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 26.9. klo 11.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 26.9. klo 13. Kerhohuone Eetu, Suokatu 22 C. Tule mukaan kokotaan ”Äiti Teresan” peittoja, toimimaan yhdessä eri tapahtumissa ja virkistymään yhdessä.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10

Avoinna ma-to klo 11-15. puh. 040 4848 272

NUORET

Nuorten peli-illat alkaa to 6.9. klo 17.30 Nuorisotiloissa. **Perjantaimessu** pe 7.9. klo 19 Tuomiokirkossa. **Perjantaimessu** pe 14.9. klo 19 Tuomiokirkossa.

LÄHETYS

Maanantain lähetyspiiri ma 17.9. klo 16 Kerhohuone Aaronissa, Suokatu 22 C. **Kotien lähetyspiiri** ke 19.9. klo 13 Maija Erosella, Tulliportinkatu 26 B.

DIAKONIA

Diakoniatoimisto Vastaanotot: Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C. Vastaanotto ma ja ke klo 9 - 10.30. Soittoaika ma, ke klo 10.30 -11.30 puh. 040 4848 253. Inkilänmäen diakoniatyöntekijän Varpu Ylhäisen päivystys ilman ajanvarausta, Suokatu 22 C ti 9- 10.30, puhe- linaika klo 10.30 - 11.30, puh. 040 4848 254, muuna aikana puh. 040 4848 255.

Lähimmäispalvelijoiden kuukausitapaaminen ma 17.9. klo 16 Keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22 C, kerhohuone Samuli. Varpu Ylhäinen. Inkilänmäkeläiset tervetuloa mukaan.

PERHETYÖ

Perhekerho ti 18.9. klo 9.30 Keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Syksyinen naisten viikonloppu 21.-23.9. Rytlyn leirikeskuksessa. Mukana Pirjo Rissanen ja Sari Kärhä. Ilm.12.9. mennessä Tuomiokirkkoskr:n toimistoon, puh. 040 4848 248.

KASTETUT

Ville Tuomas Oliver Varpio-la, Elias Benjamin Lipponen, Adelia Sara Sofia Grof, Milo Juho Aleksi Varis.

KUOLLEET

Maire Annikki Karppa 86v, Yrjö Maksimainen 87v, Iida Pekkarinen 100v, Leo Pietari Päiviö Savojoki 90v, Katari Marjatta Räsänen 80v, Osmo Kalevi Pirhonen 80v.

ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5

puh. 040 4848 298

Messu su 9.9. klo 10. Saarnaa Ulla Halttunen Kansan Raamattuseurasta, liturgina Kirsi Perämaa, kanttorina Leila Savolainen, Zipporim-kuoro. Kirkkokahvit.

Lähimmäisen messu su 16.9. klo 10. Saarnaa Hannu Koskelainen, liturgina Annna Väättäinen, kanttorina Ossi Jauhiaiinen. Lähimmäispalvelun peruskursstilaisen tehtävään siunaus. Kirkkokyyti Neulamäen kirkko (ala parkki) klo 9.30 ja Särkiniemen kirkko, bussipysäkki klo 9.40. Paluu kirkkokahvien jälkeen. Jos tarvitset saattajaa, ota yhteys Sisko Laitiseen 10.9. mennessä puh. 040 4848 326.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B

Iltajumppa ke 5.9. klo 18.30 liikuntasalissa.

Alavan diakonia- ja lähetyspiiri ti 11.9. klo 12 uudessa neuvottelutilassa. Piiri kokoontuu joka toinen ti (paritt.vkot) klo 12-13.30.

Käsityö- ja askartelupiiri ti 11.9. klo 12.30 seurakuntasalissa. Piiri kokoontuu ti paritt. vkoilla.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4

puh. 040 4848 311
Arkinen ateria to 6.9. klo 11. Torstaisin klo 11-12. Aterian hinta 3 €.

Gospelmessu su 16.9. klo 13. Saarnaa Hannu Koskelainen, liturgina Anna Väättäinen, kanttorina Ossi Jauhiai-

nen, isoskoulutettavat, kirkkokahvit.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO Särkiniementie 20

puh. 040 4848 307
Särkitupa to 6.9. klo 13. Kohtaamis- ja keskustelupaikka to klo 13-14.30. Yht. henk. Sylvi Viippola puh. 040 5955 882 tai Sisko Laitinen puh. 040 4848 326.

Messu su 9.9. klo 13. Saarnaa Juha Välimäki, liturgina Kirsi Perämaa, kanttorina Leila Savolainen.

Eläkeläisten päiväpiiri ti 11.9. klo 13. Piiri kokoontuu joka toinen ti (paritt. vkot) klo 13-14.30.

Särkiniemen raamattu- ja rukouspiiri ke 12.9. klo 18.30. Piiri kokoontuu joka toinen ke (paritt.vkot). Yhteyshenkilö Sirkka Pitkänen. **Särkiniemen diakonia- ja lähetyspiiri** ti 18.9. klo 13. Piiri kokoontuu joka toinen ti (parill. vkot) klo 13-14.30. Yhteyshenkilö Ulla Pitkänen puh. 044 5235 991.

LÄHETYS

Mummon mökin lähetyspiiri ma 17.9. klo 16, Puijonkatu 10. Piiri kokoontuu joka toinen ma (parill. vkot).

MUUTA

Palvelkaamme iloiten - Onko lähipiirissäsi, naapurustossasi, mielessäsi joku, joka kaipaa kirkkoon? Pyydä ja tuo hänet mukanasilähimmäisten messuun Alavan kirkkoon su 16.9. klo 10. Kirkkokahvit ja pullapussit lähimmäiselle vietäväksi. Kirkkokyyti Neulamäen kirkko (ala parkki) klo 9.30 ja Särkiniemen kirkko bussipysäkki klo 9.40. Paluu kirkkokahvien jälkeen. Jos tarvitset saattajaa, ota yhteys Sisko Laitiseen puh. 040 4848 326 10.9.mennessä. **Henkilökohtaisesti ohjattu rettriitti** 29.11.- 2.12. Rytlyn leirikeskuksessa. Ohjaajina rovasti Leena Rantakoko ja diakoni Sisko Laitinen. Ilm. 5.11. mennessä Sisko Laitinen puh. 040 4848 326, sisko.laitinen@evl.fi Hinta 140 €, eläkeläiset, työttömät ja opiskelijat 100 €. (srk:sta voit kysyä avustusta tarvitessasi). Päiväohjelmassa messu, neljä henkilökohtaista rukousmietiskelyä Raamatun tekstin äärellä, tapaaminen ohjaajan kanssa ja illan hiljentyminen yhdessä. Järj. Alavan seurakunta.

KASTETUT

Taika Tyyne Tuulia Kopeli, Daniel Elias Alexander Udd, Niklas Matti Taneli Kiminki, Elli Ilona Linnilä, Lotta Esteri Pesonen, Jasperi Joose Sebastian Parviainen, Isla Mile-na Koistinen.

KUULUTETUT

Markku Juhani Kekäläinen ja Päivi Marita Vánttinen, Juho Mikael Lukkari ja Emmi Johanna Tervonen, Nils Tuomas Dieter Danner ja Emmi Mari Anniina Pekkarinen.

KUOLLEET

Meri Kyllikki Karhu 88v, Maire Tuulikki Paavilainen 72v, Hannu Rudolf Leino 60v, Anna Maria Tuulikki Helpi 57v, Saima Tellervo Parviainen 95v.

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

puh. 040 4848 336
Messu su 9.9. klo 10. Liturgia Juha Määttä, Saarna An-

na-Maija Hella, kanttorina Anna-Mari Linna. Varttuneen väen kirkkopyhä.Kirkkokahvit.

Kirkkoherran vaalien ennakkoäänestys ma 10.9. - pe 14.9. klo 9-18.

Raamattuopetusta ma 10.9. klo 18.

Messu su 16.9. klo 10. Liturgia Veli Mäntynen, saarna Petteri Hämäläinen, kanttorina Richard Nicholls.

Kirkkoherran vaali su 16.9. noin klo 11.30-20. **Sanan ja rukouksen ilta Seppo Juntunen** ke 19.9. klo 19.

MUUTA

Perheraamattupiiri su 9.9. klo 16.30 kirkon alakerrassa. Raamattupiiristä vastaa Pia Karjalainen puh. 050 5251 012.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

puh. 040 4848 345
Aikuisten takkailta ke 5.9. klo 18 takkahuoneessa. **Rukouspiiri** ke alkaen 5.9. klo 18.30-20.30. Lisätietoja Merja-Riitta Jaakkonen puh. 040 5573 285.

Kirkkoherran vaalien ennakkoäänestys to 13.9. klo 14-19.

Kansainvälinen messu la 15.9. klo 16. Juha Määttä ja Anni Tanninen.

MUUTA

Donkkis Big Night-toimin-

tailta 7-13-vuotiaille pe 14.9. klo 18 Petosen seurakuntatalolla.

VEHMASMÄEN KAPPELLI Sotkanniemi 15

puh. 040 4848 351
Kirkkoherran vaalien ennakkoäänestys to 13.9. klo 14-19.

HIRVILAHDEN KAPPELLI Länsirannantie 2410

puh. 044 275 7936.
Metsästäjien ja marjastajien messu su 9.9. klo 13. Raiili Rantanen ja Mari Vuola-Tanila. **Kirkkoherran vaalien ennakkoäänestys** to 13.9. klo 14-19.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

puh. 040 4848 545
Messu su 9.9. klo 10. Raiili Rantanen ja Mari Vuola-Tanila. **Sadonkorjuumessu** su 16.9. klo 10. Reijo Mustonen ja Anne Keränen. Jumalanpalveluksessa mukana Karttulan maa- ja metsätaloustuottajat. Uutispuuroa Seurakuntakodilla.

MUUTA

Miesten saunailta to 6.9. klo 17.30 Tervon pappilassa. Aiheena: profetaalinen sana, Pekka Huuttunen alustaa. Huom! Saunapäivä muutuu syyskuusta eteenpäin to-illaksi. **Kirkkoretki Kallaveden**

kirkkoon su 9.9. Varttuneen väen kirkkopyhään lähtö klo 8.45 sekä Airakselasta että Karttulan Seurakuntakodilta. Ilm. 7.9. mennessä. Airakselasta lähtevät Marita Manikiselle puh. 044 274 4871 ja Karttulasta lähtevät Osmo Rissaselle puh. 040 4848 539. **Miesten lenkki**piiri to 20.9. klo 17.30 Syvänniemen pappilalla ja rantasaunalla. Kävelytesti.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI Kissakuusentie 14

puh. 040 4848 547
Kirkkoherran vaalien vaalipaneeli ke 5.9. klo 18.30. Kirkkoherra ehdokkaat Tero Matilainen, Petri Rask ja Matti Pentikäinen. Puheenjohtajina Pekka Niiranen ja Anni Tanninen. Kahvitus alkaen klo 18. **Sanan ja rukouksen ilta** su 9.9. klo 18. Vuokko ja Martti Muurikainen. **Kirkkoherran vaalien ennakkoäänestys** ma 10.9. - pe 14.9. klo 9-18. **Kirkkokuoro** alkaa ke 12.9. klo 18. Kahvitarjoilu.

SYVÄNNIEMEN PAPPILA Kuttajärventie 6

puh. 040 4848 548
Kirkkoherran vaalien ennakkoäänestys to 13.9. klo 14-19.

MUSIIKKI

Käsikellokerhot ma klo 17-18 Kallaveden kirkolla. Ker-

hoihin otetaan uusia soittajia. Kerhoissa opiskellaan nuotinlukutaitoa ja chimesekä käsikellojen soittoa, Yhteinen harrastus vaikka vanhemmalle ja lapselle yhdessä. Ilm. ma 10.9. harjoitusten yhteydessä. Lisätietoja kanttori Seppo Kirkinen puh. 040 4848 366, seppo.kirkinen@evl.fi. **Käsikellokuoro Dolce Minores** ma klo 18-19.15 Kallaveden kirkolla. Minoreksessä soittaa 13-vuotiaita soittajia. Ilm. ma 10.9. harjoitusten yhteydessä. Lisätietoja kanttori Seppo Kirkinen puh. 040 4848 366, seppo.kirkinen@evl.fi.

LÄHETYS

Lähetysaskartelut paritt. vkon ma klo 18-20 Petosen seurakuntatalolla.

DIAKONIA

Toiminnan miehet paritt. vkojen pe alkaen 7.9. klo 13-15 Petosen seurakuntatalolla. Miesten oma rinki toimitusmuuden torjumiseksi. **Varttuneen väen kirkkopyhä** su 9.9. klo 10 Kallaveden kirkolla. Saarna Anna-Maija Hella, liturgia Juha Määttä, kanttorina Anna-Mari Linna. Kirkkokahvit. **Valoa arkeen** aloitetaan to 20.9. klo 13-15 Petosen seurakuntatalolla. Sinulle nainen, joka kaipaavat elämäsi mielekästä tekemistä ja koet tällä hetkellä arkesi harmaaksi. Lisätietoja ja ilm. diakoni Hanna Rasa puh. 040 4848 372

Tervetuloa perhekerhoon!

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

Suokatu 22	ti	18.9.
------------	----	-------

ALAVAN SEURAKUNTA

Alavan kirkko, kirkon alasali	ke	12.9.
Neulamäen kirkko	ti	11.9.
Särkiniemen seurakuntakoti	ke	12.9.
Lehtoniemi kerhotilat	ke	12.9.

KALLAVEDEN SEURAKUNTA

Kallaveden kirkko	ke	12.9.
Petosen seurakuntatalo	ti	11.9.
Jynkänvuori kerhotilat	ke	12.9.
Kurkipirtti kerhotilat	ke	12.9.
Valoharju	ti	11.9.
Sotkanniemi, Maarit Kosusella,		
Nuottaniemi 72	to	klo 9.15-10.45.
Karttula seurakuntakoti	ma	10.9.
Syvänniemen pappila	ti	11.9.
Pihkainmäki, Rantaluojoilla,		
Ilveslammentie 23	parillisen viikon perjantai.	
Rytlyn leirikeskus	ke	19.9., 24.10. ja 28.11.

Katso lisätiedot
www.kuopionseurakunnat.fi

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA

Pyhän Johanneksen kirkko	ke	12.9.
Männistön vanha kirkko	ke	12.9.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA

Riistaveden seurakuntatalo	ti	11.9.
Neuron	ke	26.9., 24.10. 28.11.
Vehmersalmen seurakuntakoti	pe	14.9.
Juankoski seurakuntatalo	ti	4.9.
Muuruvesi seurakuntatalo		
parillisen viikon torstai		6.9.
Säyneinen kirkko		
avoin päiväkerho	pe	klo 13.30-16.
Kaavin vanha pappila	ke	19.9.
Tuusniemen seurakuntatalo	ti	11.9.

Perhekerhot kokoontuvat klo 9.30-11.00.

KUOPION EV.LUT. SEURAKUNNAT
LAPSITYÖ

• HAUTAKIVET
• KAIVERUKSET
• KULTAUKSET
ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

Kodin Helga

Meiltä saat perinteiset
kotisiivoukset
Kuopio/S.järvi: p. 0400 853 853
www.kodinhelga.com

Tietokoneapu

Kotitalous-
vähennys 45%

www.orden.fi

040 5844 045

Ei hätää, jos sinä autat.

Keräyslupa 2020/2012/2631

Tule kerääjäksi tai lahjoita 15 €
lähettämällä tekstiviesti SPR
numeroon 16499.
nälkäpäivä.fi

Punainen Risti

Syys saapuu uusi lattiasi ilme!

- ◆ Hionnat ja lakkaukset
- ◆ Värjäykset ◆ Öljykäsittelyt
- ◆ Asennukset ◆ Listoitukset
- ◆ Hoitolakkaukset
- ◆ Huoneistoremontit

KallanParketti.fi

Puh. 044 304 3532, 044 577 8969

Ihmistä etsimässä.

KUNTAVAALIT 2012

Syksyn kuntavaalit lähestyvät.

Nyt sinulla on mahdollisuus tavoittaa äänestäjät Kotimaa-yhtiöiden seurakuntalehden välityksellä.

Jopa 30% vaalialennus ilmoitushinnoista!

Ota yhteyttä ja kysy lisää, annan mielelläni lisätietoa kuntavaali-ilmoitteluun liittyen.

Pirjo Teva, puh. 020 754 2284/0400-680 4057

www.kotimaa-yhtiöt.fi/palvelut-ilmoittajille/kampanjat

KOTIMAA-YHTIÖT

SEURAKUNNAT 5.-18.9.12

tai diakonissa Riitta Reima
puh. 040 4848 370.

PERHETYÖ

Taidetiistai ti 11.9. klo 9.30-11.30 tai 13-15. Koko perhe kädentaitojen pariin Kallaveden kirkolle. Omat eväät ja taiteluun sopivat vaatteet mukaan. **Perhekerhot** alkaa viikolla 37 seuraavasti: **Petosella ja Valoharjulla** ti klo 9.30-11, **Kallaveden kirkolla, Jynkänvuoren kerhohuoneella ja Kurkipirtissä** ke klo 9.30-11, **Sotkanniemessä** (Maarit Kosusella, Nuottaniemi 72) to klo 9.15-10.45. **Rytlyn leirikeskuksesta** kerran kuussa ke: 19.9., 24.10. ja 28.11. **Karttulan seurakuntakodilla** ti klo 9.30-11 ja **Syvänniemen pappilassa** ti klo 9.30-11.

Kotimetsän kirkkoretiket perheille su 16.9. klo 16-17.30. Tule retkeilemään yhdessä äidin, isän tai muun tutun aikuisen kanssa Jynkänvuoren metsään! Yhdessäoloa, leikitään, tutkitaan ja ihmetellään luontoa, syödään eväitä sekä vietetään pyhäkouluhetki. Lähtö Jynkänvuoren kerhohuoneen edestä (Isännantie 22). Ota mukaan kumisaappaat, reppuun istuinalusta ja pienet eväät sekä iloista retkimieltä.

PIIRIT

Rytlyn, Kaslastenlahden ja Haminalahden työseurajoen aloitus ti 11.9. klo 18 Eräkalliolla. Hannu Komulainen ja Anna-Mari Linna.

AIKUISTYÖ

Miesten sauna ja takkailta pe 7.9. klo 18 Poukaman leirikeskuksesta. Kiinnostavia alustuksia, veljellistä yhdessäoloa, sauna. Kevyt iltapala. Osallistumismaksu 5 €. Sami Grasten ja Miika Havo, miehenä olemisen sietämätön keveys.

PYHÄKOULU

Pyhäkoulut alkaa su 9.9. **Kallaveden kirkolla klo 10, Petosen seurakuntatalolla klo 13.30, Kurkimäessä** (kerhohuone) **kirkkomuskari:** 16.9., 7.10., 14.11. ja 9.12. klo 17. Pyhäkouluopettajien ilmoittamina pyhissä seuraavasti **Haminalahdessa** alkaen 16.9. klo 11. **Soininlahdessa** Hilka Jauhaisen kodissa, Suonenjontie 270, joka kuukauden kolmantena sunnuntaina klo 13. Lisätietoja saa pyhäkouluopettajilta tai lapsityönohjaaja Tuula Hoffrenilta puh. 040 4848 335 tai tuula.hoffren@evl.fi.

KASTETUT

Olivia Eleanora Lapinjo-ki, Elle Lahja Johanna Mikkonen, Inari Saana Maaria Hartikainen, Roosa Suvi Jasmiina Hukkamäki, Anton Jussi Topias Karjalainen.

KUULUTETUT

Jari Kristian Pirttikoski ja Eeva Maija Maria Koljonen, Teemu Markus Tapio Korhonen ja Terhi Pauliina Savallampi, Petri Kalevi Mikkonen ja Pauliina Eve-liina Koramo, Markku Tapio Koffert ja Laura Pirjo Helena Pykkänen, Jarkko Antero Kivinen ja Hanna Eila Marketta Lind.

KUOLLEET

Lasse Kalevi Pekkarinen 60v, Vesa Ahti Ryyttä-ri 64v, Jouko Tapani Kettunen 27v.

MÄNNISTÖ

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO

Kellolahdentie 8

puh. 040 4848 386
Jumalanpalvelusavustaja- ja apusuntiokoulutus su 16.9. klo 10-13, ke 3.10. klo 18-20 ja su 28.10. klo 10-13. Lisätietoa www.kuopionseurakunnat.fi/mannisto, ilmoitustauluilla sekä Lauri Paaterolta, jolle myös ilm. to 13.9. mennessä arkisin klo 9-15 puh. 040 4848 397.
Messu su 9.9. klo 10. Saarna Aulikki Mäkinen, liturgia Sanna Husso.
Perhekerho 12.9. alkaen ke klo 9.30-11.
Päiväkuoro 13.9. alkaen to klo 10 srk-salissa. Tintti Tinkala.
Messu su 16.9. klo 10. Saarna Marjo Parttimaa, liturgia Lauri Paatero.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO Lönnrotinkatu 24

puh. 040 4848 386
Naisia raamatussa - raamattupiiri työikäisille naisille ke 5.9. klo 18. Käynti sisäpihan kautta. Aulikki Mäkinen.
Elämän makuinen messu su 9.9. klo 18. Iltakirkon teemana pyhä huolettomuus. Saarna Aulikki Mäkinen ja Sanna Husso, liturgia Aulikki Mäkinen.
Kätevät kädet 11.9. alkaen paritt. vkojen ti klo 17-20 alakerrassa. Vieno Arpola, puh. 050 370 2003.
Perhekerho 12.9. alkaen ke klo 9.30-11.
Törmälän ystävät ti 18.9. klo 11-13. Annikki Tenhunen.
Raamattupiiri naisille - hiljentymistä ja jakamista ke 19.9. klo 18. Marjo Parttimaa.

NUORET

Nuorten syyskauden aloitus to 6.9. klo 18 Vanhalla kirkolla.
Nuorten musiikkiryhmä aloittaa to 13.9. klo 17 Vanhalla kirkolla. Heikki Mononen, puh. 040 4848 402.
Nuorten illat alkavat to 13.9. klo 18 Vanhalla kirkolla. Sanna Husso, puh. 040 4848 398.

VARHAISNUORET

Poika- ja tyttökerhot alkavat vkolla 37: Ma pelikerho klo 17 Vanhan kirkon alakerrassa. Ti tyttökerho klo 17 Vanhan kirkon alakerrassa. Ke sählykerhot Kettulan koululla, 1.-4. lk klo 17 ja 5.-6. lk klo 18. To sählykerhot Männistön koululla, 1.-2. lk klo 14 ja 3.-4. lk klo 15, tyttöjen liikuntakerho klo 17 Kettulan koululla. Pe sählykerho 5.-7. lk klo 15 Kalevalan koululla. Juha Mertanen, puh. 040 4848 409.

DIAKONIA

Tarinarasia - elämäntutustumusryhmä 50-65-v. naisille. Ryhmä alkaa Pyhän Johanneksen kirkolla to 4.10. ja kokoontuu tulevan syksyn sekä kevään 2013 ajan joka toinen viikko. Tiedustelut ja ilm. 26.9. mennessä Ulla Halonen puh. 040 4848 405.
Virikekerho 6.9. alkaen to klo 13-15 Vanhan kirkon alakerrassa.
Vanhan kirkon ystäväkerho 10.9. alkaen pa-

ritt. vkojen ma klo 13-14.30 Vanhan kirkon sivusalissa. Ulla Halonen, puh. 040 4848 405.

Hyvän Mielen Päivä ke 12.9. klo 11-13.30 Pyhän Johanneksen kirkolla. "Mennä maitten ääriin asti! Näin on käsky Kuninkaan..", pastori Tarja Säynevirta Suomen Lähetysseurasta kertoo lähetystyön kuulumisia. Linja-autokuljetus: Päivärannantie, Citymarketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin klo 9.50. Kaijan pata klo 9.55. Pihlajajärventien ja Rahusentien risteys klo 10. Kelloniemen Sale klo 10.05. Itkonniemi (Malminkatu 13) klo 10.10. Sotilaspojankatu klo 10.15. Tellervonkatu 10.20. Lönnrotinkatu (Lönnrotinkatu 11 kohdalla) klo 10.25. Pohjolankatu (Pohjolankatu 28 kohdalla) klo 10.30. Kiltisenkadulle ja Pohjolankatua Lönnrotinkadulle, Saariatta klo 10.40. Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu samaa reittiä. Päivän kustannukset 5 €.

Ukintupa 18.9. alkaen ti ja to klo 12-15 Pyhän Johanneksen kirkolla. Ti klo 12 hartaus ja klo 12.30 jumpa. Sanan torstai 20.9. klo 12, Merja Hyvärinen.

MUUTA

Hartaus to 6.9. klo 13.45 Mäntylän palvelutalolla, Untamonkatu 5. Sanna Husso.

KASTETUT

Netta Emilia Tuononen, Ella Sofia Christina Aroja, Tuomas Akseli Silvasvuori.

KUOLLEET

Esa Olavi Kolehmainen 83v, Ritva Anneli Väänänen 74v, Hilka Mirjam Pelkonen 81v, Lahja Orvokki Kainulainen 82v, Veikko Armas Moilanen 94v.

PUIJO

PUIJON KIRKKO Taivaanpankontie 3

puh. 040 4848 419
Messu su 9.9. klo 10. Sanna Alanen saarnaa, Kari Kuula, Jaana Marjanen. Kanttorina Kati Koskinen. Lapsille pyhäkoulu.
Kutsu yhteyteen -messu su 9.9. klo 17. Tarja Säynevirta. Jaana Marjanen. Kahvitarjoilu. Lapsille oma ohjelmahetki.
Messu su 16.9. klo 10. Jaana Marjanen saarnaa, Sanna Alanen, Heikki Hyvärinen. Kanttorina Joona Saraste.
Vauvakerho su 16.9. klo 16. Sanna Alanen, Joona Saraste.
Pieni iltakirkko su 16.9. klo 18. Heikki Hyvärinen. Lauluryhmä Verso. Kirkkotee.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS Taivaanpankontie 3

Eläkeläisten iltapäiväkerho to 6.9. klo 12.30.
Kuntojumpaa aikuisille naisille ma 19.9. alkaen klo 16-17. Ohjaajana Terttu Sandelin ja Marja Pekkarinen.
Rukoileva seurakunta - luento ja keskustelu jumalanpalveluksesta ma 10.9. klo 18.30. Heikki Hyvärinen. Millaisella asenteella kirkkoon kannattaa tulla? Miten voi tulla mukaan yhteisiin rukouksiin? Miksi rukoillaan samojen asioiden puolesta yhä uudestaan? Mitä tarkoittaa ajatus messusta yhteisenä rukouksena? Kysymyksiä voi jättää Puijon kirkon aulassa olevaan kysymyslaatikkoon tai lähettää niitä seurakunnan sähköpostiin puijo@evl.fi.
Perhekerho ke 12.9. klo 9.30. Tervetuloa kerhoon. Heikki Hyvärinen ja Sari Huttunen.

RUKOILEMME

Taas mären puut ja savua sisään.
Herra, anna sen nyt onnistua.
Tätä saunareissua tarkoitan.

Jos pääsisi taas saunassa alkuun.
Kun saisi jotenkin puhuttua
tai edes kuunneltua.
Saunassa se on ennenkin lauenut
ja sen jälkeen on ollut niin hyvä olla.

Herra, anna sen tapahtua vielä.
Saunan jälkeen puhtaata lakanat
ja yhteinen peitto.

TAIVAS VARJELE.
JOKA ÄIJÄN RUKOUSKIRJA
LK -kirjat 2012

ISMOPEKKARINEN/KUVA-KOTIMAA

Eläkeläisten iltapäivä-kerho to 13.9. klo 12.30. **Kuunteleva, puhuva ja tunnustava seurakunta - luento ja keskustelu jumalanpalveluksessa** ma 17.9. klo 18.30. Pekka Nieminen. Miksi messussa luetaan juuri tietyt Raamatun tekstit? Miksi Raamatun teksteistä sanotaan: ”Tämä on Jumalan sana”? Voisiko saarnan jättää kokonaan pois? Entä jos en voi liittyä uskonnustukseen? Kysymyksiä voi jättää Puijon kirkon aulassa olevaan kysymyslaatikkoon tai lähettää niitä seurakunnan sähköpostiin puijo@evl.fi. **Israel-piiri** ti 18.9. klo 14 Seurakuntasalissa. Joka toinen ti. Ariela Toivanen. **Midinetti lähetyspiiri** ke 19.9. klo 12.

LÄNSI-PUIJON KERHOHUONE
Rypysuontie 28-30
puh. 040 4848 419
Perhekerho ti 11.9. klo 9.30. Tervetuloa kerhoon. Susanna Pakkala-Koskelainen ja Markku Kojo.

MUUTA
Ystävän kammari ti 11.9. klo 11. Yhteinen kokoon-tumisaikka kaikenikäisille ti Puijon seurakuntakeskuksen Ystävän kammari-ssa klo 11-14. **Parisuhdetta rikastamaan.** Parisuhde arkistuu ja kumppanista tulee itsestäänselvyys. Parisuhteen rikastuttamiskurssilla etsitään uutta virtaa yhteiseen elämään. Hirvijärven leirikeskuksessa 19.-21.10. pidettävää kurssia vetävät Pirjo ja Kari Kuula sekä Liisa ja Kyösti Survo. Ilm. viimeistään 14.9. Puijon seurakunnan toimistoon Mirja Turuselle puh. 040 4848410 arkinen klo 9–15. Poukaman leirikeskus **Perhekerho** ti 11.9. klo 9.30. Tervetuloa kerhoon. Heikki Hyvärinen, Tuula Pitkänen ja Sari Huttunen. **Ystävänpäiväkerho** ke 12.9. klo 11. Jeesus sanoo: ”Tulkaa minun luokseni”. Heikki Hyvärinen **Tehdään yhdessä -ryhmä** ma 17.9. klo 18. Kivenmaalaus ja koristelu. Seija Ris-sanen, Helena Heija-Nuutinen. Lisätietoa diakonia-työntekijä Riitta Murto-rinne puh. 040 4848437. **Ystävänpäiväkerho** ke 19.9. klo 11. Luterilainen seurakunta Pitkärannassa. Keskusrekisterinjohtaja Mika Pulkkinen.

KASTETUT
Helmi Eveliina Partanen, Vertti Veikko Samuel Kantelinen, Jyri Matias Joutsensaari, Viivi Maria Vainikainen, Hugo Aukusti Muraja.

KUULUTETUT
Lauri Tuomas Nyyssönen ja Miia Maarit Karinen.

KUOLLEET
Sari Marjut Kristiina Voutilainen 49v, Tapani Tahvo Olavi Parviainen 77v, Liisa Marjatta Happonen 91v, Hiikka Vilhelmiina Rautamäki 85v.

RIISTAVEDEN KIRKKO Joensuuntie 2505
Messu su 9.9. klo 10. Kirsi Leino ja Riikka Tuura.
Messu su 16.9. klo 10. Mik-

ko Huhtala, Taru Parviainen.
RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO Keskustie 2, Riistavesi
Lapsikuoro to klo 17.30-18.30. Syksyn toimintakausi alkaa 6.9.
Kirkkokuoro to klo 19 alkaen Syksyn toimintakausi alkaa 6.9.
Perhekerho ti 11.9. alkaen klo 9.30-11
Neulepiiri ti 11.9. klo 13 Takkahuoneessa.
Viikkomessu ke 12.9. klo 12.
Miesten ruokapiiri ma 17.9. klo 17.
Pekka Karttusen 80 -vuotis syntymäpäivä-seurat 23.9. klo 13.30. Kahvitarjoilu klo 12 alkaen.

MUUTA
Miesten lenkkiapiiri ma 10.9. klo 18 OP:n kerho-huoneessa.

JUANKOSKEN YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO
Mäntytie 5
Päivärukous to klo 12.
Messu su 9.9. klo 13. Leh-tomäen kodin kirkkopyhä. Paula Hagman-Puustinen, Matti Saarela.
Perhekirkko su 16.9. klo 13. Nukketeatteri Wil-li Muuli. Paula Hagman-Puustinen, Matti Saarela. Askartelua ja tarjoilua seurakuntatalossa.
Avoimen päiväkerhon hartaus ti 18.9. klo 9.30.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO Mäntytie 5
Naisten piiri ma klo 12 pienessä kerhohuoneessa.
Rukouspiiri ti klo 10.30 pienessä kerhohuoneessa.
Aamukahviryhmä to 6.9. klo 10. Parillisina viikkoina.
Liikunta ja näkörajoitteiset pe 7.9. klo 12. Mukana myös Juankosken Aivoparkit -ryhmä. Kyytiasioissa voi ottaa yhteyttä diakoni Leila Asikaiseen, puh. 040 4888 620.
Sanan ja yhteyden ilta ti 11.9. klo 18.30. Järj. Kansan-lähetys.
Seurakuntakerho ke 12.9. klo 12.
Lähetysaskartelu to klo 10-13 paritt. vkoina. Syksyn toimintakausi alkaa 13.9.
Naisten raamattupiiri to 13.9. klo 18. Paritt. vkoina, alkaa vkolla 35.
Avoim perhekerho ti 18.9. klo 9.30-11.
Aamukahviryhmä to 20.9. klo 10.
Kirkkokuoro to klo 18 alkaen. Syksyn toimintakausi alkaa 20.9.

MUUTA
Aluepapin ja diakonia-työntekijän yhteystiedot: Aluepappi Paula Hagman-Puustinen, puh. 040 4888 614 ja diakoni Leila Asikainen, ajanvaraus puhelimitse puh. 040 4888 620.
Perhepyhäkoulu su 9.9. klo 18. Paula Hagman-Puustinen. Kukkulalla Mirja ja Pentti Hyvösellä, Lähteenkorvantie 246.

KAAVIN KIRKKO Kaavintie 24
Messu su 9.9. klo 13. Mikko Huhtala, Ari Lohi.
Messu su 16.9. klo 13. Heikki Kastarinen, Taru Parviainen.

KAAVIN SEURAKUNTAKOTI Kirkkorannantie 1
Lapsikuoro alkaa ma 10.9. klo 15.30.

Seurakuntakuoro alkaa ma 10.9. klo 17.
Perhekerho alkaa ke 19.9. klo 9.30.
Elsan kerho to 20.9. klo 11. Vieraana Kari Valkonen Kansan raamattuseurasta, Jumalan huolenpito ja johdatus.

MUUTA
Elsan kerhot to 6.9. klo 14-15.30 Viljamaan kartanossa, Mäntyjärvellä. Peruttu!
Kansanlaulukirkko ma 17.9. klo 13. Mikko Huhtala, Taru Parviainen, Kaavin palvelukeskuksessa.
Vanhemman väen retki Leppävirralle ma 24.9. lähtö klo 9 Kaavin matkahuollosta. Paluu illalla, osallistumismaksu 15 €, ilm. 14.9. mennessä Pirjolle, puh. 040 4888 627.

MUURUVEDEN KIRKKO Kirkkotie 1
Messu su 9.9. klo 16. Satu Väätäinen, Riikka Tuura.
Messu su 16.9. klo 16. Satu Väätäinen, Ari Lohi. Eläkeläisten kirkkopyhä ja Gideonien vierailu.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kirkkotie 1
Aluepapin ja diakonia-työntekijän päivystys joka toinen to klo 9-11. Seuraava päivystys on to 13.9. Muina aikoina aluepapin tavoittaa puh. 040 4888 613 ja diakoniatyöntekijän puh. 040 4888 608.
Työttömien aamukahvi to 6.9. klo 9.
Perhekerho to 6.9. klo 9.30-11 kerhotiloissa.
Perhekahvila to 13.9. klo 9.30-11 kerhotiloissa.
Seurakuntakerho to 13.9. klo 13.
Kirkkokahvit ja eläkeläisten kirkkopyhän tilaisuus su 16.9. messun jälkeen
Kirkkokuoro ke klo 13 alkaen. Tiedustelut kanttori Matti Saarela puh. 040 4888 615.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2
Perheen pyhä ja rantakalaa su 9.9. klo 10 Harjusilla Kissanie 71. Lapsille toimintaa: rautalanka-askartelu, toimintaleikki. Heikki Kastarinen, Mervi Rajahalme ja Matti Saarela. Huom! Kirkossa ei messua.
Messu su 16.9. klo 10. Heikki Kastarinen, Matti Saarela. Messun jälkeen Jounin kirkkokahvit ja Liisa Pasasen muistohetki.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI Kirkkoharjuntie 2 A
Kirkkokuoro ke alkaen 19.9. klo 17.
Lähetyskahvila alkaen to 20.9. parill. vkoilla to klo 12

MUUTA
Aluepapin päivystys Säyneisen kirkolla to klo 9-11. Päivystykset alkavat 6.9. alkaen. Heikki Kastarinen puh. 040 4888 612.
Keskustelupiiri ti 18.9. klo 14. Heikki Kastarinen. Mikko Räsäsellä, Aittomäentie 273.

TUUSNIEMEN KIRKKO Keskitie 21
Messu su 9.9. klo 10. Uwe Mäkinen, Ari Lohi.
Syntymäpäiväjumalanpalvelus su 16.9. klo 10. Katso lisätiedot kohdasta yhteiset ilmoitukset.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTATALO Koivukuja 2
Perhekerho ti 11.9. alkaen klo 9.30-11. Lastenohjaaja Sirpa-Liisa Pelkonen mukana, puh. 040 4888 632.
Kansanlähteyksen sanan ja yhteyden ilta ti 18.9. klo 18.30.
Kirkkokuoro aloittaa syyskauden toimintansa ke 19.9. klo 17.30. Kuoroa johtaa kanttori Ari Lohi puh. 040 4888 607.

MUUTA
Etelä-Tuusniemen palvelupäivä to 20.9. klo 10 Hirvolassa, Luostaritie 3457. Ateria ja kahvi 5 €. Eri-laisen ruuanvalmistuksen takia tarvitaan ilmoittautumiset ti 18.9. mennessä Auli Kekkoselle, puh. 040 4888 631.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17
Messu su 9.9. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.
Messu su 16.9. klo 13. Mikko Huhtala, Ari Lohi.

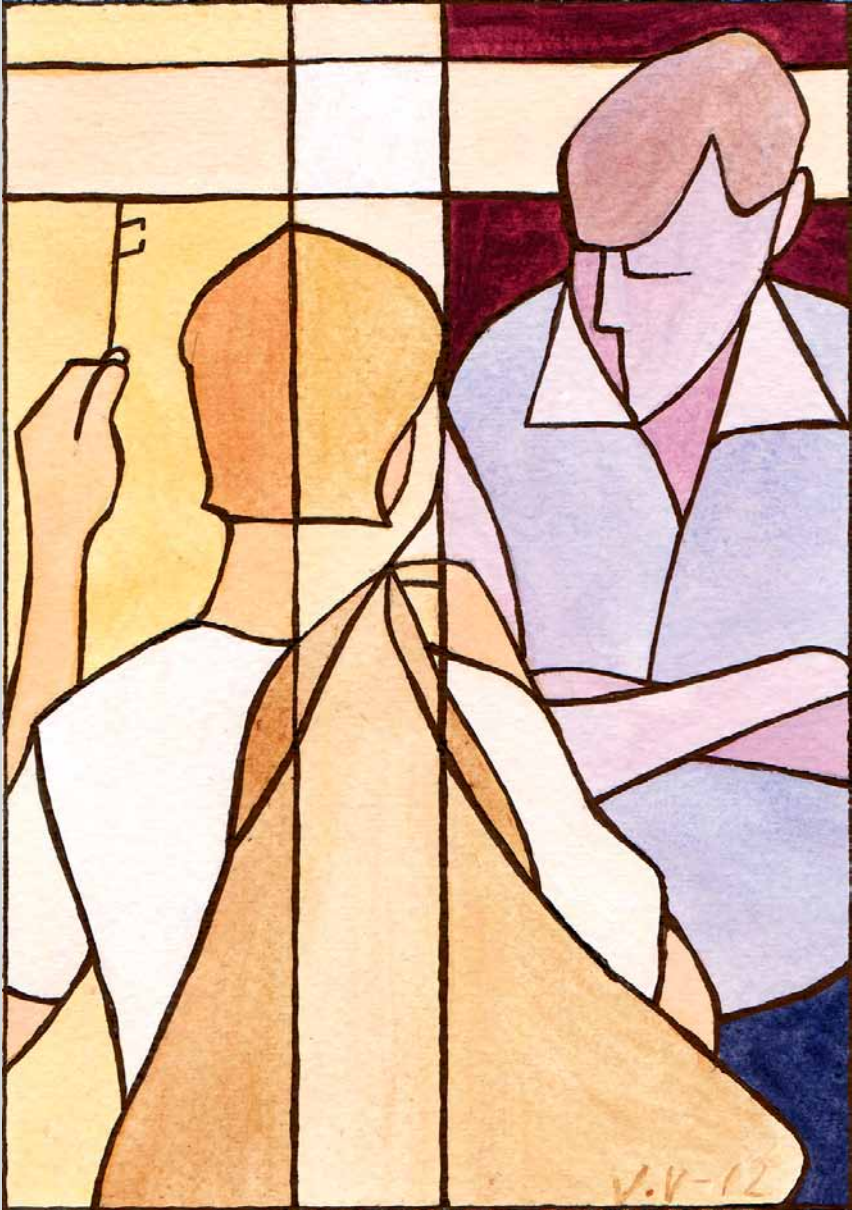
VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15
Kirkkokuoro aloittaa syyskauden toimintansa to 6.9. alkaen klo 10. Kuoroa johtaa kanttori Riikka Tuura puh. 040 4888 634.
Kokki-ukot kokkaavat Eero Hujasen johdolla ti 11.9. alkaen klo 17-20. Ilmoittaudu Uwe Mäkiselle, puh. 040 4888 638. Elin-tarvikemaksu 5 €.
Perhekerho ke14.9. alkaen klo 9.30-11 Lastenohjaajana Merja Manninen, puh. 040 4888 644.
Lähetys- ja käsityöpiiri to 20.9. klo 11-14.

MUUTA
Lähimmäisen kammari aloitus ma 10.9. klo 10-12, diakoni Sonja Tirkkonen puh. 040 4888 642.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNNAN YHTEISET
Alakoululäikäisten kerhoista sekä nuorisotoiminnasta saa tietoa oman alueen nuorisotyöntekijöiltä sekä kouluilla jaettavasta esitteestä.
Seurakuntatoimisto on suljettu pe 7.9.
Kehitysvammaisten kirkkopäivä alkaen messulla ti 11.9. klo 10 Vehmersalmella. Messu kirkossa klo 10, jonka jälkeen ruokailu, ohjelmatuokio ja kahvit seurakuntatalolla. Mukana mm. Vaalijalan pappi Matti Pehkonen ja Kuopion diakoniasuksesta vammaistyöntekijä Anna-Sofia Olkkola.

Riistaveden, Tuusniemen ja Vehmersalmen Syntymäpäiväjumalanpalvelus su 16.9. klo 10 alkaen Tuusniemen kirkossa. Satu Väätäinen, Jatta Urtiainen, Markku Holopainen, Ari Lohi. Juhla 10 vuotta täyttävälle ja kaikenikäisille, juhla jatkuu seurakuntatalossa.

KASTETUT
Ville Juhani Smolander, Tuusniemi, Krista Eli-na Närvänen, Kaavi, Rasmus Erik Pekka Heikkinen, Riistavesi, Joonatan Pekka Emil Heikkinen, Riistavesi, Karl August Alexandre Happonen, Riistavesi, Iina Emilia Oksman, Kaavi, Noora Aurora Valkama, Vehmersalmi, Milma Eerika Karjalainen, Muuruvesi.

Turhan terävä järki

Lapsiperhe kyläili tuttavan luona ja aikuisten loputon jutustelu alkoi jo käydä ne-livuotiaan hermoille. Kyläpaikan kaikki lelut oli jo käyty läpi, joten mitään tekemistä ei enää ollut.

Löytyi sentään tyhjää paperia, samoin kuin viisivuotislahjaksi tarkoitet värikynät. Lahjapaperi aukaistiin, kynät otettiin esille ja kieli keskellä suuta pikkuihminen aloitti keskittyneen taiteilunsa. Lintuja, apinoita ja maisemia! Vierailun päätteeksi kynät laitettiin takaisin laatikkoon ja paketoitiin uudelleen lahjapaperiin.

Jonkun viikon kuluttua viisivuotissynttäreillä sitä pakettia avatessa riemu oli katossa. Kiitos, ihanaa, värikynät, ihanaa.

Usein Jeesus ylistää lapsia ja lapsenmielisiä. Lasten kaltaisten on Jumalan valtakunta. Ihana, suloinen fraasi! Entä viisaat ja oppineet? Eikö Jumalan valtakunta olekaan avoin kaikille? Onko vielä sittenkin jokin ehto, jonka kaikkivaltias asettaa? Liika äly, turhan terävä järki?

Entä ne, jotka luomislahjana ovat runsaammin viisautta ja älyä saaneet? Pitäisikö sellainen lah-

ja laittaa takaisin pakettiin ja palauttaa antajalle? Vaiko vain hyväksyä tilanne ja pyrkiä olemaan hieman yksinkertaisempi? Tämä oppi kirkossa osataan kyllä.

Ei järjessä mitään vikaa ole! Sekin on ihana lahja. Siksi on niin surullista, että sen vallatessa alaa kuihtuvat usein kiitollisuus, uteliaisuus ja into. Luottamus ja heittäytyminen. Herkeämätön kiinnostuminen asioista, joista ei ole mitään hyötyä. Piirteet, jotka ovat lapsessa luonnostaan. Mihin ne katoavat?

Saadessaan saman lahjan toista kertaa uudelleen paketoituna sivistynyt aikuinen voi kenties kohteliaasti hymyillen kiittää, mutta mielessä kai-hertaa pettymys. Etkö muka parempaa keksinyt? Tämä on jo nähty.

Mutta meitä kutsutaan kiitollisuuteen! Kiittämään silloinkin, kun avaamme saman risaisen paketin jokka aamu uudestaan. Vaikka peilistä katsoo aina vain sama naama, vierellä kulkevat samat tyytit, osoite on sama ja arki laahaa samoja polkua.

Sama järki ja samat tunteet. Kaikki se on lahjaa! Joka päivä!

JARKKO MAUKONEN
Kirjoittaja on Kuopion seurakuntayhtymän nuorisokanttori.

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 23 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO. OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet, sidontatyöt ja koristelu, hautakivet ja kaiverrukset

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

Pitopalvelu kaikkiin juhliin ja tilaisuuksiin

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Tellervo Väänänen,
puh. (017) 262 1374, 040 540 4226

Hautaustoimisto

PARVIAINEN OY

Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

Onko perheesi lakiasiat kunnossa?

- Tarvitsemmeko avioehtosopimuksen?
- Pitäisikö testamentti päivittää?
- Miten perinnönjako hoidetaan?
- Kuka hoitaa asiani, jos en itse pysty?

Ota yhteyttä pankkimme lakipalveluihin,
niin saat vastaukset Sinua askarruttaviin
perheoikeudellisiin kysymyksiin.

Kun olet OP-bonusasiakas, saat bonusta
tavallisesta pankkiasioinnista - lainat
mukaan lukien. Bonuksia voit käyttää myös
lakipalveluiden palkkioiden maksamiseen.

Varaa aika asiantunti-
joillemme numerosta
010 258 8503 ja
tule käymään.

Pohjois-Savon OP

LÄNSIVUOREN
HAUTAUSHUOLTO

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuori.fi
p. 017 261 3665

Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

- Matot
- vuodevaatteet • ym.

Pykkisatama

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Luotettavaa koti- ja siivouspalvelua

Tmi SAVON HILMA

www.savonhilma.com

p. 050 551 2177

Kotitalousvähennys 45 %.

Hammaslaboratorio Hyvä Hammas Oy

Puree Paremmiin.

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio

Erikoishammasteknikko Satu Koskela

p. 017 265 4400

Sielunhoito- terapia SYDÄN- JUURI

Helena Lehtimäki
YTM, sosiaalityöntekijä,
MU-sielunhoitoterapeutti
Vastaanotto Kuopiossa
P. 045 3156464,
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydanjuuri.fi

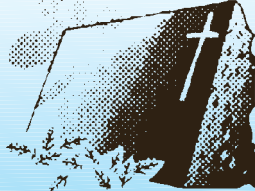
Hammaslaboratorio DENTAL PARTS OY

- erikoishammasteknikon palvelut
- hammaslaboratorio-
palvelut

Käsityökatu 18 A
70100 KUOPIO
puh. 017-262 6990

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

Myös lisänimen kaiverrukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

SEURAKUNNAT

KUULUTETUT

Rauno Tapani Miettinen
ja Miia Susanna Miettinen,
Tuusniemi.

KUOLLEET

Armas Vihtori Långström
81v, Tuusniemi, Sylvi Maria
Miettinen 82v, Tuusniemi,
Hilma Liisa Tiilikainen 88v,
Kaavi, Tapani Tahvo Ola-
vi Parviainen 77v, Puijon
seurakunta, Katri Sanelma
Puurunen 78v, Tuusniemi,
Kerttu Kekäläinen 87v,
Kaavi, Vesa Eelis Pehkonen
82v, Säyneinen.

SIILINJÄRVI

www.evl.fi/srk/siilinjärvi
Kirkkoherranvirasto puh.
017 288 4600 (ma-pe klo
9-11, 12-14)

KIRKKO Haarahongantie 2

Sanajumalanpalvelus su
9.9. klo 10. Matti Hoffrén,
Unto Niskanen, Marjaana
Kaisto. Seurakuntapastori
Unto Niskasen tehtävään
siunaaminen. Jumalanpal-
veluksen jälkeen kirkko-
kahvit ja lauluhetki lähe-
tystyön hyväksi lähetys-
kellarilla.

Messu su 16.9. klo 10. Vil-
jelijöiden kirkkopyhä. Yrjö
Jokiranta, Sirpa Ylikoti-
la, Airi Heiskanen. Messun
jälkeen kirkkokahvitilai-
suus srk-talossa.
Messu su 23.9. klo 10.
Omaishoitajien kirkkopy-
hä. Seppo Laitanen, Matti
Hoffrén, Vesa Kajava. Mes-
sun jälkeen kirkkokahvit
srk-talossa.

SEURAKUNTATALO Haarahongantie 4

Perhetyön päivystys:
ti ja to klo 10-12 perhe-
työntekijä tavattavissa il-
man ajanvarausta toimis-
tolla (käynti kirkkoherran-
viraston vierestä). Muul-
loin varaa aika: puh. 044
7284 646.

Omaishoitajakerho alkaa
ke 5.9. klo 12-13.30 pääty-
salissa. Muut syksyn ko-
koontumiset 26.9., 17.10.,
7.11. ja 28.11. Tied. Eija Lai-
tanen puh. 044 7284 642.
Nuorten kuoro aloittaa
syyskautensa ke 5.9. klo
16.30 isossa salissa. Tied.
Vesa Kajava puh. 044
7284 617.

Sola Gratia -kuoro aloit-
taa syyskautensa ke 5.9.
klo 18 isossa salissa. Tied.
Vesa Kajava puh. 044
7284 617.
Nuorten Perjantaikahvi-
la pe 7.9. alakerran nuor-
isotiloissa klo 18-22. Ilta-
hartaus klo 19.30. Kahvila
kokoontuu muina perjan-
taina kuin perjantaimes-
sun aikaan - syyskuussa
vielä 14.9. ja 21.9.
Eläkeikäisten päiväpiiri

alkaa ma 10.9. klo 13 isos-
sa salissa.

Yksinhuoltajien vertais-
ryhmä Siiliemot ma 10.9.
klo 17.30-19.30. Kokoon-
tumiset joka kuukauden
toinen ma. Keskustelua
yksinhuoltajuuden iloi-
sta ja suruista kivassa poru-
kassa. Lapsille omaa ohjel-
maa. Iltaapala.

Sururyhmä alkaa srk-ta-
lolla to 27.9. klo 18. Tar-
vittaessa myös päiväryh-
mä. Kokoon-tumissajat so-
vitaan ryhmässä. Tied. ja
ilm. viim. 13.9. puh. 017 288
4600 (ma-pe klo 9-11,
12-14).

Musiikkia maanantai-
sin -oppilaskonsertti ma
17.9. klo 18 isossa salissa.
Järj. Siilinjärven Musiikki-
opisto.

Siioninvirsieurat ti 18.9.
klo 18 pienessä salissa.

VOURELAN KIRKKO Rissalantie 2

Lapsikuoro aloittaa syys-
kautensa ke 5.9. klo 17-
18. Esi- ja alakoululaisil-
le. Tied. Marjaana Kaisto
puh. 044 7284 615.

Messu su 9.9. klo 13. Matti
Hoffrén, Marjaana Kaisto.
Eläkeikäisten päiväpiiri
alkaa ma 10.9. klo 13.
Arjen ateria to 13.9. klo
11-12. Syksyn muut ateri-
at 11.10., 8.11. ja 29.11. Hin-
ta 5 €.

Perhekirkko su 16.9. klo
15. Kaisa Yletyinen, Airi
Heiskanen. Miten tur-
valliselta tuntuu, kun on
oma rakas nalle kainalos-
sa! Yhtä turvalliselta tun-
tuu Taivaan Isän suojissa.
Tule yhdessä nallasi kanssa
Perhekirkkoon. Ota myös
vanhemmat, isovanhem-
mat ja kummit mukaan.
Keksitään yhdessä, mitä
kaikkea nallen kanssa voi
puuhata kirkossakin.
Vuorelan lähetyspiiri ti
18.9. klo 10. Tied. Pirkko
Salmela puh. 044 288 3494
Nuorten Perjantaikahvi-
la pe 21.9. klo 18-22. Ilta-
hartaus klo 19.30. Kahvila
kokoontuu kuukausittain.
Sanajumalanpalvelus su
23.9. klo 13. Seppo Laita-
nen, Vesa Kajava.

MUUTA

Riparihaku on käynnis-
sä. Lue lisää tämän leh-
den erillisestä ilmoitukse-
sta sekä verkkosivuiltamme
(www.evl.fi/srk/siilinjärvi).
Hartaus Akuliinassa ke
5.9. klo 14. Tapio Lepola ja
Vesa Kajava.

Vesijärven ja Harjamä-
en lähetyspiiri to 6.9. klo
18.30 Jokirannoilla Souta-
jantie 18:ssa.
Kyyti Herättäjän
100-vuotisjuhlille Kuopi-
oon su 9.9. Siilinjärven kir-
kon P-paikalta klo 9.15. Klo
10 messu Tuomiokirkossa
(Simo Juntunen, Virsikuoro),
11.30 ruokailu, 12.30
juhla (Olavi Martikainen),
kahvit, 14 päätösseu-
rat (Jaana Marjanen, Toi-

vo Tolppanen, Simo Kor-
kalainen, Matti Sihvonen).
Paluu seurojen jälkeen. Il-
moittautuu kyytiin viim.
6.9. puh. 017 752556.

Ystävän Tupa alkaa ma
10.9. klo 9-11 Leppäkaar-
teen kerhohuoneessa
(Honkarannantie 8).
Risulantien kerho eläke-
ikäisille alkaa ma 10.9. klo
13 Risulantie 12:n kerho-
huoneessa.

Luentoilta sisäisestä
eheytymisestä ma 10.9.
klo 18 Virkkulassa (Ase-
matie 3), kahvit klo 17.45.
Puhujana Anja Komulai-
nen Kansan Raamattuseu-
rasta. Illassa voi ilmoittautua
24.9. alkavaan Lähel-
lä ihmistä -ryhmään. Ryh-
mä käsittelee syksyn ja ke-
vään ajan (2 krt/kk) kir-
jaa Toiveena sisäinen para-
neminen, jota myytävänä
luentoillassa. Ryhmä toi-
mii yhteiskristillisesti. Tied.
Seija Pitkänen puh. 044
219 8833.

Äijävaellus 12.-14.10. Tii-
likjärven kansallispuis-
toon. Vaellus isille ja yli
13-vuotiaille pojille. Kalas-
tusta, eräilyä, nuotiokok-
kausta. Mukana matkas-
sa Seppo Laitanen ja Sauli
Paavilainen. Ilm. viim. 28.9.
puh. 044 7284 651.

KASTETUT

Christian Ville Juhani Ran-
ta, Lenni Juhani Kristian
Känninen, Vilja Edith Eli-
na Salmi, Sera Jessi Jades-
sa Miettinen, Aamu Auro-
ra Eronen, Eerika Anna So-
fia Penttinen, Assi Elviira
Harlamov, Leo Vilho Juha-
ni Miettinen, Aida Emilia
Lappalainen, Saija Pauliina
Venäläinen.

KUULUTETUT

Harri Juho Antero Lem-
metty ja Ulla Kristiina Ku-
ronen, Miika Veikko Jo-
hannes Manninen ja Lee-
na Marika Hannele An-
tikainen, Pertti Johannes
Taavetti Nissinen ja Satu
Maarit Ovaskainen, Arto
Tapani Leutonen ja Hen-
na Annikki Korkeakangas,
Tero Reijo Mikael Kallinen
ja Taina Sirkka Marjaana
Roivainen, Janne Mikko
Juhani Korhonen ja Liisa
Kaarina Toikkanen.

KUOLLEET

lida Toivanen 74v.

DIAKONIA- KESKUS

KESKUS- SEURAKUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit
puh. 040 4848 259
Kuurojen lähetyspiiri to
13.9. klo 17.
Huonokuuloisten seura-
kuntapiiri ke 19.9. klo 13.

KANSALAIISOPISTO KÄYNNISTEE TAAS TOIMINTOJAAN.
SIELLÄ VOI OPISKELLA ESIMERKIKSI ENGLANTIA.

T 5.-18.9.12

DIAKONIAKESKUS Suokatu 31

puh. 040 4848 464. Ulko-ovi avataan klo 9.40, hartaus 9.50, diakonien vastaanotot ilman ajanvarausta, kahvio Nuotta ja kierrätyspiste avoinna 10 - 12. **Pullakirkko** pe 7.9. klo 12. **Diakoniakeskuksen kahvio Nuotta** avoinna ma, ke ja pe klo 10 - 12. **Hyvääntulenpiiri** ti 11.9. klo 12. **Katulähetyspiiri** ti 11.9. klo 17. **Kehitysvammaisten kahvikerho** ke 12.9. klo 13.30.

PERHEASIAIN NEUVOTTELUKESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista ja maksutonta keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Käynnit sopimuksen mukaan. Tiedustelut puh. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11.

PALVELEVA PUEHLIN

Päivystää su-to klo 18-01, pe-la klo 18-03, puh. 01019 0071. Puhelun hinta on pvm/mpm. pp.kuopio@evl.fi

JÄRJESTÖT

NNKY Myllykatu 5

puh. 017 2614 500 toimisto@knnky.fi www.ywca.fi/paikkalisyhdistykset **Syksyn avajaistapahtuma** su 9.9. klo 14. Lastenpsykiatrian ja nuorisopsykiatrian erik.lääkäri Pirjo Ojala."Keskinäinen kunnioitus kunniaan lasten ja aikuisten välisissä suhteissa." Keskustelua, musiikkia. Kahvit. **Perhekahvila** ma klo 9.30-12. **Raamattupiiri** ke 12.9. alk. klo 13. Vuoroviikoin lähetyspiiri. **Itu-ryhmä** ma klo 16-20. **Naisten kasvuryhmä** la 15.9. klo 9-16. (jatkuu keväältä) **Kuoroharjoitukset** ke klo 15. **Gospel-Spice-lattarit** alkavat to6.9. klo 18-19 NMKY:n salissa, Kauppakatu 40-42. Maksu 5€ tunti. Ei etukät. ilmoittautumista. Ohj. Mircka von Bremen-Rahunen, puh. 040 7152 358. **Yhteiskristillinen rukousilta** ti klo 18.

KANSAN RAAMATTUSEURA Sanan Kulma Tulliportinkatu 22

www.sana.fi/kuopio krs-kuopio@sana.fi p. 0207681660 Sanan Kulman LVSI-remontti on viivästynyt. Huomioi tilaisuuksien pitopaikat ja pienpiirien kokoontumispaikat! Kirjamyyntipiste toistaiseksi suljettu. Kirjamyyntiasioissa voit ottaa yht. puh. 040 7435615/Risto **Sanan ilta** Metodistikirkossa Puusepänk. 7 to 6.9. klo 18. Luentosarja "Ihmeellinen Raamattu" alkaa. Raamatun synnystä ja sisällöstä opettamassa vankilapastori Jouko Koistinen, Sanan Kulman toiminnan ja vertaistuki-

ryhmien esittelyä, kahvitarjoilu. **Kristuskeskeisen toipumisryhmän (krito) ohjaajakoulutus** Alavan srk-kodilla la 8.9. klo 13-18 ja su 9.9. messun ja kirkkokahvien jälkeen n. klo 12-18. Kouluttajina pastori Ulla Halttunen ja krito-ohjaaja Anja Komulainen. Tied/ilm puh. 0400793446/Anja, anja.komulainen@sana.fi. **Jumalanpalvelus** Alavan kirkossa su 9.9. klo 10 saarnaa pastori Ulla Halttunen. **Sanan ilta** Metodistikirkossa Puusepänk. 7 to 13.9. klo 18. Ihmeellinen Raamattu, pastori Jouko Koistinen. **Naisten kesken -ilta** 18.9. klo 18 Pyhän Johanneksen kirkossa Raamatun naisia, kirkkoherra Aulikki Mäkinen. **Sanan ilta** Metodistikirkko Puusepänk. 7 to 20.9. klo 18. Ihmeellinen Raamattu, pastori Jouko Koistinen. **Pienryhmien viikko-ohjelma: Pienpiirit** eivät kokoonnu Sanan Kulmalla. Kysy kokouspaikka piirin vetäjältä! **Rukouspiiri** ma klo 18 alk 10.9. puh. 050 3089567/Leena. **Naisten solu** ti pariton vk klo 18 alk 25.9. puh. 0500 372791/Aune. **Askartelupiiri** ke parill vk klo 13-16 alkaa myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana puh. 050 5552300/Marjatta. **Raamattupiiri** ke parill vk klo 18 alkaa myöhemmin

ilmoitettavana ajankohdanna. Puh. 050 5484087/Juha. **Miesten piiri** ke pariton vk klo 18 alk 26.9. puh. 044 0438585/Toivo **Vertaistukiryhmät** (kri- toryhmät) to klo 18: Alkavat ryhmät: Lupa tuntea alk 13.9., Toiveena sisäinen paraneminen alk 4.10., näihin ryhmiin tied ja ilm. puh. 0400 793446/Anja tai anja.komulainen@sana.fi ja Varjoista vapautteen alk 4.10. tied/ilm pub. 0400 554751/Aino tai eeva.mutanen@suomi24.fi. Kritoryhmät kokoontuvat Särkiniemen srk-kodilla Särkiniementie 20. **Nuorekkaiden naisten kotisolu** pariton ke klo 18 alk vko 37. Lisätietoja:marjut.rasanen@gmail.com, ninattpartanen@hotmail.com

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11

puh. 017 262 2082, www.p-savonkl.sekl.fi Myös Facebook. **Pienryhmät Lähetyskodilla:** Ma klo 7 aamurukoushetki, klo 9.30, äitilapsipiiri. Ke klo 12 päivähartaus ja kahvihetki, klo 18 nuorten aikuisten kolme Kohtaamista. To klo 16 raamattu- ja lähetyspiiri joka toinen to; klo 18.30 nuorten Nuotta-ilta. La klo 19 Opkon opiskelijailta. **Kuopio: Seurat** su 9.9. klo 16 Lähetyskodilla "Kiitollisuus", Pekka Kiiski. **Lähetysseminaari** la 22.9.

klo 11-17 Männistön Pyhän Johanneksen kirkossa, Jorma ja Lea Pihkala. **Juankoski:** Sanan ja yhteyden ilta ti 11.9. klo 18.30 srk-salilla. **Kaavi:** Sanan ja yhteyden ilta to 20.9. klo 18.30 srk-kodilla. Taisto Pulkkinen. **Tuusniemi:** Sanan ja yhteyden ilta ti 18.9. klo 18.30 srk-talolla. Taisto Pulkkinen. **Matka:** Mestarin Miehet tapahtumaan 26.-28.10. Ilm. ja tiedustelut puh. 017 262 2082.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopion-rauhanyhdistys.net **Lauluseurat** ke 5.9. klo 19. **Seurat** la 8.9. klo 19. **Opistoseurat** su 9.9. klo 14. **Seurat** su 9.9. klo 15.30. **Seurat** su 9.9. klo 17. **Tutustumisilta** ke 12.9. klo 19. **Seurat** la 15.9. klo 13.30 Leväsen palvelukeskuksessa. **Seurat** la 15.9. klo 19. **Seurat** su 16.9. klo 14. **Seurat** su 16.9. klo 15.30. **Seurat** su 16.9. klo 17. **Seurat** ti 18.9. klo 13.30 Mäntylän palvelukeskuksessa. **Lauluseurat** ke 19.9. klo 19.

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Pienryhmät kokoontuvat: Raamattupiiri ti klo 18.30 Merja-Riitta Jaakkosella, Pitkäsiima 15, Kuopio. Keskusteleva raamat-

tupiiri ti klo 16 Kuopion NMKY:n toimistossa, Kauppakatu 40-42. Vuoroviikoin Roomalaiskirje ja Johanneksen evankeliumi. **Raamattuluentosarja** su 16.9. klo 16-21 Kuopion keskusseurakuntatalon salissa, Suokatu 20. Luennoitsijat piispa Matti Sihevonen aiheena "onko luterilaisuudella tulevaisuutta", ja rovasti, TT Raimo Mäkelä aiheinaan "alistajat ja alistetut; narsismin monet kasvot" sekä "laki ja evankeliumi; mitä Jumala vaatii, mitä Jumala antaa?" Järjestäjät Suomen Raamattuopisto ja Tuomio-kirkkoseurakunta.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Kuninkaankatu 22

Toimisto avoinna ke klo 10-13. **Virsituokio** ke klo 11-12. **Maakunnalliset seurat** 8.-9.9. La klo 18 aattoseurat Tuomikirkossa, Su klo 10 messu Tuomiokirkossa, saarnaa Simo Juntunen, klo 11.30 ruokailu, klo 12.30 Herättäjän 100-vuotisjuhla ja kahvit, klo 14 päätöseurat. **Herättäjän toimipisteen syyskauden avajaiset** ke 12.9. klo 10-13. Virsituokio klo 11. **Seurat** su 23.9. klo 14 Alavan kirkolla. **Seurat** su 30.9. klo 18 Puijon kirkolla.

VAKKA Kuninkaankatu 22

Avoinna ti-pe klo 11-15. Puh. 017 2622 322, 040 451 4135. www.kuopionseurakunnat.fi/lahetyskauppavakka

MUISTIO

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621 savuttomat palaverit ma-pe klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19. **AA-ryhmä** Kotipolku 7, Siilinjärvi. Savuttomat palaverit to klo 19, la klo 9 ja su klo 18 sekä joka kk:n 1. ma naisten ryhmä klo 19. **AAL-ryhmä** alkoholistisessa tai toimimattomassa perheessä kasvaneille aikuisille to klo 18-20 Propellissa, Minna Cant-hink. 4 C 3. krs. Ks. www.aal.fi **Al-Anon ryhmät** alkoholiongelmaisten läheisille, Hatsalankatu 37 su klo 19, p. 040 5579 470 ja Kotipolku 7, Siilinjärvi ke klo 19, p. 050 3988 883 sekä Toimintakeskus, Koulutie 2, Kaavi ti klo 19. **Esikoislestadiolaisten seurat** Kettulan seurakuntakodissa Jäniksenpolku 2 su 9.9. klo 13. **Imetystukiryhmä** on vapaaehtoispuhjalta toimiva vertaistukiryhmä imettäville ja odottaville äideille. Kok. Maljapuron päiväkodilla (Maaherrank.24) parittomien vkojen ma ja to klo 14-16, ti klo 16-18. **Imetystukiryhma.fi** **Irti huumeista** puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203-22388. Läheisryhmät, p. 040 8459 052. **Katiska**, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna ark. klo 9-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net Kirkon Ulkomaanavun tuotteita myytävänä arkisin tilaisuuksien aikana Keskusseurakuntatalon aulassa, Suokatu 22. **Kompassi**, Kuopion Setlementti Puijolan Monikulttuurikeskus, Myllykatu 1-3. Avoinna ma, ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti klo 8.30-17. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. www.puijola.net/kompassi **Kotikulma**, kohtaamispaikka avoinna ark. klo 8.30-15. Kuopion Setlementti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900. **Kriisikeskuksessa kriisipäivystys** joka päivä klo 14-21, p. 017 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus ma-pe klo 8-21. **Kuopion A-Kilta**. Avoimet vertaisryhmät päihitteettömyyden tukemiseksi ma, ti, ke ja to klo 18-20, Mäkitatu 11, käynti päihdeosaston rak. päädyssä. Ma ja to myös omaiset ja ystävät. P. 045 1134 245, www.kuopionakilta.fi **Kuopion Mielenterveystuki ry** Keilahallissa keilaus to klo 14.45. Voiportissa, Tulliportinkatu 52, ma klo 12 paritt. vkoilla kaikille kuntoutujille avoin oma-apuryhmä ja parill. vkoilla Mieli Maasta-ryhmä miehille ja naisille, ke klo 12 paritt. vkoilla lenkitys ja parill. vkoilla askartelu. Majakan peilialissa, Minna Canthinkatu 4 C pe klo 13 paritt. vkoilla tanssitus ja parill. vkoilla laulatus. Tied. p. 040 733 1713. **Kuopion Tyttöjen Talon avoimet illat** 12-28 -vuotiaille tytöille ti ja to klo 15-19, p. 050 5548010 tai www.hilimat.fi. Kuopion Työttömät ry. Suokatu 18. Avoinna ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www.kuty.fi. **Länsi-Puijon asukastupa** avoinna ma-pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, ke, to ja pe klo 11-13. **MLL:n perhekahvilat** ti klo 10-12, ke klo 10-14.30 ja to klo 10-12 Tavallisen Toiminnan Talolla, Kasarmikatu 1. www.kuopio.mll.fi **Nimettömät narkomaanit** su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46. **NMKY**, Kauppakatu 40-42. Ti Matka kohti aitoa miehuutta klo 6, rukouspiiri klo 8, elämäntarkastuspiiri klo 9. Raamattupiiri parit. vkon ti klo 16. Miesten raamattupiiri parill. vkon ke klo 18. **NNKY:n Itu -puhelinpäivystys ja tukipalvelu** yllätyssras-kaustilanteissa ja abortin jäl-

keen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net **Narsistien uhrien tuki vertaisryhmä** Majakassa, Minna Canthinkatu 4 C, 3.krs. ma klo 18-20. Käynti Satamak. **Omaiset mielenterveystyön tukena, OMA ry:** Puh.päiv. ke klo 17-19 Tuula/040 556 4292. Ilm. puhelimitse vertaisryhmiin www.omaly.fi, Tiina/040 715 7431. **Petrosen asukastupa** Pyörönkaari 19, 2. krs. Avoinna ma-pe klo 9-17, p. 3644 597, petosen.asukastupa.ast@kuopio.fi, www.toimikunnat.net/poneton **Portti**, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suomensisäisesti huumeita käyttäville, Vuorikatu 31-33. Avoinna ma ja to klo 14-16, ti klo 16-18. Asiointi nimettömänä. **Puijonlaakson asukastupa** palvelukeskuksessa, Sammakolammentie 12. Avoinna ma-pe klo 9-15. Leivän jakelu ma. **Päihdekliniikka** Puistokatu 14-16, II krs. Päivystys vastaanotto ma-pe klo 8.30-11. Ajanvaraus alkaen klo 8, p. 183 672. Päihdeosasto, Mäkitatu 11 p. 183 684. **Rikosuhripäivystys** käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi **Sanan ja rukouksen aamu**, yhteiskristillinen Raamatun luku- ja rukoushetki pe klo 8 Eelim -temppelissä, Vuorikatu 29. Käynti parkkipaikan puolelta. **Sotaveteraanimuseo** avoinna tilauksesta ryhmillä. Varaukset puh. 281 1130 ark. klo 9-13. **Suomen sairaanhoitajien kristillinen seura** kokoontuu Mummון Mökissä ma 17.9. klo 18.30. **Tupa-vertaistukitoiminta** päihdeongelmaisten läheisille. Vertaisryhmä kk:n ensimmäinen ke klo 18.30-20, Gottlundinkatu 8. Tukipuhelin ma klo 18-20 puh. 044 7148 008. Tukisähköposti: tupaposti@sirkkulanpuisto.com. Lisätiedot: www.sirkkulanpuisto.com. **Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk** p. 017 183 393. Perhekriisiyksikkö, Lastentie 1. **Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille** ti 18.9. klo 18 Mielenterveysseuran tilassa, Myllykatu 8, sisäpiha 2. krs. Tied. Liisa Paatelainen, p. 044 3313 710, Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955. **Virvatuli ry:n lahjoitusruokajakelu** Myllykatu 1-3. Ti ja pe alkaen 4.9. ja 7.9. klo 10. Oma kassi mukaan. **Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n eroinfo** ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800. **Yksinhoitajien Kanava ry** ti-iltaisin, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197.

KIRPPUTORIT:

Kirpputori Toivonsäde, Asematie 11, Siilinjärvi. Avoinna ma-pe to-18, la 10 -14.30, p. 044 5471 629. **Kehityskauppa Elämänlanka**, Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774. **MLL:n kirpputori** Tavallisen Toiminnan Talolla, Kasarmikatu 1. **Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry:n kirpputori**, Kuninkaankatu 23; kirpputori avoinna ma-to 10-16, pe 10-13. Tiedustelut p. 040 709 2430. **Rihma**, Puijonkatu 39. Avoinna ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004. **Vapaaseurakunnan kirppari Ropo**, Käsityökatu 28. Avoinna ma-pe klo 10-17, p. 3623 614.

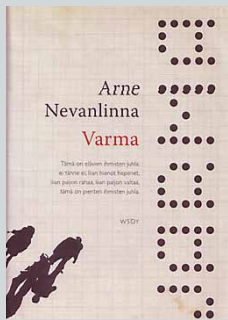
PYHÄ PUUHA

Etsi piilotetu kirjaimet ja sijoita ne niille varattuihin laatikoihin. Riville muodostuu keskeinen neuvo. Matt. 24: 36 – 44.

Tehtävän laati PAULA REMES.

VIIKON VALINTA

Papan päiväkirjan salaisuus

Arne Nevanlinna (s.1925) tuli suuren lukijakunnan tietoisuuteen romaanillaan *Marie*, Finlandia-ehdokaas 2008. Se sai jatkokseen *Hjalmarin* (2010). Sarjan kolmas ja itsenäinen osa, *Varma*, ilmestyi elokuussa.

Kun naisen nimi on Varma, se herättää kysymyksiä nainen vai mies. Varma on pappisperheen tytär. Isän, Hampus Waldemarin keksimää nimeä ei toinen nimi, Siviä, paranna.

Vasta vanhempien kuoleman jälkeen Varma sanoo mammasta ja papasta Tekla ja Hampus. Isän puolen miehet ovat rovasteja, piispa-kin joukossa on. Naiset ovat rovinnoja ja piispaskoja. Koulusta Varma muistaa itse- näiseen ajatteluun kannustavan tapauksen. Hän ilmoitti opettajan laskun olevan väärin, ja opettaja sai lähteä.

Varma on lahjakas, mutta saa heti ensimmäisessä työpaikassa tuntea nöyryy-tyksen. Talossa painaa Klaus Warjon sana. Nimeen törmätään vielä useasti, samoin tiedottaja Rastaaseen.

Nevanlinnan romaani on monikerroksinen, eletään nykyaikaa ja välillä palataan vuoteen 1945. Isän päiväkirja yllättää, paljastuu pastorin nuoruuden hairahdus. Varma löytää lisää sukua ja kiinnostuu sukututkimuksesta.

Työssään Varma tarttuu epäkohtiin, joutuu seikkailuun ja Supon tarkkailuun. Manipuloidaanko tutkimuksia? Joku tietää jotain vaarallista. Salapoliisiromaanimaista jännitystä ironisoidaan. Nevanlinnan tekstissä on särmiä.

Arne Nevanlinna:
Varma,
338 s., 22,90 e., WSOY 2012.

RITVA KOLEHMAINEN

Nuotiotarinoita kuolemasta

”Ei siis olekaan niin, että vain vanhat ja väsyneet ihmiset kuolevat. Kuolema voi kohdata myös lapsen tai nuoren. Kuoleman todellisuuden tajuaminen on tuonut mukanaan vahvaa elämän makua.”

Lauran veli Miikka kuoli rekkaonnettomuudessa juuri ylioppilasjuhliensa kynnyksellä.

”En ole saanut vastausta siihen, miksi Miikka kuoli. Minulla on kuitenkin luottamus siihen, että kaiken takana on suuri suunnitelma. Tänään se riittää minulle. En usko, että voisin enää koskaan olla välinpitämätön taivasta kohtaan. Taivas on jotain ihan erityistä. Minun pikkuveljeni on siellä.”

Kirjailija **Liisa Seppänen** on haastatellut seitsemää suomalaista, joita suru on satuttanut kipeästi. Hän on kuunnellut Simoa, Lauraa, Hannaa, Johannesta, Eve-liinaa, Karia ja Piritaa ja antanut heidän tarinalleen kirjallisen muodon.

Jokaista kertomusta seuraa kirjailijan oma pohdinta. Ikään kuin hengähdystaukona.

Kertomus on hieno tapa jakaa vaikeita asioita, tunteita ja kysymyksiä, joita kuolemaan liittyy. Seppänen kuvaa kirjaansa nuotiotarinoiksi. Tosin nuotiolla ollaan yhdessä. Kirja ei tällaista tehtävää pysty täyttämään.

Kuolemasta puhutaan yhä enemmän ja sen tabuluonne hiljalleen väistyy.

Siksi kummastelen kustantajan ratkaisua julkaista haastattelut muutetuilla nimillä. Mitä salattavaa on surussa, sitten kun siitä pystyy jo puhumaan?

Tässä lehdessä on jo kauan sitten tehty päätös, ettei nimettömiä haastattelua julkaista, koska se nakertaa luottamusta. Joskus odotusaika, sanottavan kypsymisen tie on pitkä, mutta se antaa

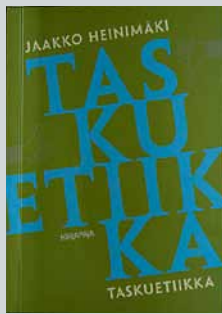
palkintonsa puolin ja toisin. Niin myös lukijalle.

Surun satuttamat on her-
kän kaunokirjallisuuden ja
haastattelun välimuoto. Toi-
von, ettei kirjasta tulisi vain
”selailukirja”, koska paljon
ajattelemisen aihetta se an-
taa. Kuten tämän:

”Kotiinpaluuvaisto saa
muuttolinnut hakeutumaan
pesäpaikoilleen. Kotiinpaluu-
vaisto saa ihmiset etsimään
Luojaansa.”

Liisa Seppänen:
Surun satuttamat
Kokemuksia läheisen
kuolemasta
Kirjapaja 2012

LAHJA PYYKÖNEN

Ojenna itsesi hyvää kohti

”Kyllä me osaamme hyvää kohti ojentua, jos vain viitsim-
me”, **Jaakko Heinimäki** sanoo
Taskuetiikan esipuheessa.

Taskuun mahtuva kir-
ja johdattaa eettiseen ajat-
teluun.

Otetaanpa kiinnostava
esimerkki.

Eutanasia?

Heinimäen mukaan olem-
me jo astuneet Jumalan alu-
eelle ja puuttuneet elämän ja
kuoleman prosesseihin. Euta-
nasian hyväksyminen ei mer-
kitsisi siinä asiassa muutosta.

Myös elämän pitkittämi-
nen lääketieteen avulla on yh-
tä lailla elämän ja kuoleman
Herran leikkimistä, samoin
pienten keskosvauvojen pelas-
taminen elämään sekä antibi-
oottien käyttäminen. ”Kris-
tillisen etiikan mukaan laiksi
tulee lähimmäisen tarve”, Hei-
nimäki kirjoittaa.

”Kun seuraavan kerran ih-
mettelet lähimmäisesi teke-
misen motiiveja, muista, että
kaikki ihmiset tavoittelevat
kaikilla teoillaan rakkautta.”

Muistan.

Jaakko Heinimäki:
Taskuetiikka.
Kirjapaja 2012

LAHJA PYYKÖNEN

RISTIVETOA

Inkilänmäen seura

Toiminta Inkilänmäen seurakuntatalossa loppuu. Ostajaa kiinteistölle ei vielä ole.

Inkilänmäkeläiset polvistuivat vii-
meisen kerran ehtoolliselle omassa
seurakuntatalossaan.

Paikalla olleille asukkaille mes-
su tarkoitti luopumista, sillä he jät-
tivät hyvästi lähes 30 vuotta palvelle-
le talolle.

Seurakuntayhtymässä on tehty pää-
tös myydä rakennus tiukan taloustilan-
teen takia, ja jatkossa paikalliset taivalta-
vat jumalanpalveluksiin, virkistyspäiviin,
kerhoihin ja muihin seurakunnan menoi-
hin joko Tuomiokirkkoon tai Pyhän Jo-
hannuksen kirkkoon. Tilaisuus oli surul-
linen myös Inkilänmäellä asuvalle **Terttu Thurelle**.

”Minun piti aamulla koota itseni, ett-
en ala itkeä. Ehtoollinen oli haikaa, mut-
ta lopulta mieleen nousivat kuitenkin kii-
toksen tunnelmat”, kuvailee Thure.

Risti kimmelsi kotiin tulijalle

Hän muistaa hämärästi 1980-luvun alun,
kun rakennus nousi mäelle ja se vihittiin
käyttöön vuonna 1983. Thure on ollut ta-
lon vakiokävijä yli kymmenen vuoden
ajan. Hän on saanut täältä ravintoa niin
sielulle kuin ruumiillekin.

Sielunravintoa ovat olleet jumalanpal-
velukset, joihin hän on kokoontunut tal-
visin joka toinen viikko kuulemaan sanaa
ja tapaamaan alueen asukkaita. Lähetys-

myyjäisten järjestäminen ja seurakunnan
esitteiden jakaminen kerrostalojen posti-
laatikkoihin kahdesti vuodessa ovat taas
antaneet tarpeellista ruumiinravintoa.

”Talo on ollut minulle turvallinen le-
vähdyspaikka, ja me kävijät olemme ol-
leet kuin samaa perhettä. Kun olen kä-
vellyt talvella kaupungista kotiin, on
tuntunut hyvältä katsoa seurakuntata-
lon pakkasessa kimaltavaa ristiä.”

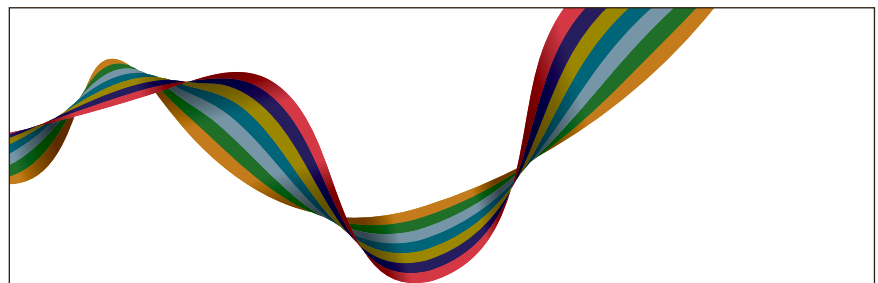
Thuren kirkkotie jatkuu Tuomiokirk-
koon ja Tätilään, jossa myös järjestetään
jumalanpalveluksia.

Myös diakoni **Varpu Ylhäisen** työtilat
siirtyvät nyt pois Inkilänmäeltä keskus-
tan seurakuntatalolle. Hänellekin raken-
nus on toiminut alueen seurakuntatoi-
minnan sydämenä.

”Olen haikkealla mielellä. Talo on kodi-
kas, ja tänne on ollut helppo tulla työn-
tekijänä. Täältä on myös ollut vaivaton-
ta lähteä lähitaloihin seurakuntalaisten
luokse kotikäynneille”, kertoo Ylhäinen.

Ylhäinen on huolissaan alueen iäk-
käistä asukkaista, jotka eivät välttämät-
tä jaksaa lähteä Tuomiokirkkoon tai Py-
hän Johanneksen kirkkoon. Hänelle talon
myynti tietääkin lisääntyviä kotikäynte-
jä. Mutta Ylhäinen näkee muutoksessa
myös mahdollisuuksia.

”Kun toiminta siirtyy täältä Tuomio-
kirkkoseurakunnan muihin tiloihin, inki-
länmäkeläiset tuovat samalla mukanaan

Kuulutus vaalin toimittamisesta ja ennakkoäänestysyksestä

Kallaveden seurakunnassa toimitetaan 16.9.2012 kirkkoherranvaali.

Kirkkoherranvaali alkaa Kallaveden kirkossa jumalanpalveluksen jälkeen
16.9.2012 kello 11.30 ja päättyy kello 20.00.

Kirkkoherranvaalin ennakkoäänestys tapahtuu seurakunnan toimistossa
(Rauhalahdentie 21) alkaen maanantaina 10.9.2012 ja päättyen perjantaina
14.9.2012 joka päivä kello 9.00–18.00.

- Karttulan seurakuntakodissa (Kissakuusentie 14) ma 10.9. – pe 14.9. klo 9.00–18.00.
- Petosen seurakuntatalossa (Pyörönkaari 21) to 13.9.2012 klo 14.00–19.00.
- Syvänniemen pappilassa (Kuttajärventie 6) to 13.9.2012 klo 14.00–19.00.
- Hirvilahden kappelissa (Länsirannantie 2410) to 13.9.2012 klo 14.00–19.00.
- Vehmasmäen kappelissa (Sotkanniemi 15) to 13.9.2012 klo 14.00–19.00.

Äänioikeutettu, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, et-
tei hän pääse äänestys- eikä ennakkoäänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia
vaikeuksia, saa tietyin edellytyksin äänestää ennakolta kotonaan. Hänen tai
hänen valitseman henkilön on ilmoitettava kotiaäänestyspyyntö vaalilauta-
kunnalle kirjallisesti tai puhelimitse viimeistään 7.9.2012 ennen kello 16.00.
seurakunnan toimistoon.

Vaalin tulos julistetaan kirkossa sunnuntaina 16.9.2012 aikaisintaan kello
21.00. Kirkkoherranvaalin pöytäkirja on nähtävänä seurakunnan toimistossa
16.9.–16.10.2012.

Kuopiossa 26.6.2012

Kallaveden seurakunnan
vaalilautakunnan puolesta

Pirkko Nousiainen
puheenjohtaja

www.kuopionseurakunnat.fi

**KUOPION EV. LUT.
SEURAKUNNAT
KALLAVESI**

KIRKKO & KOTI

15

**Kuopion ja
Siilinjärven
seurakuntalehti.
99. vuosikerta.**

Seuraava numero ilmestyy 19.9.

KOTIMAA-YHTIÖT

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180
Helsinki. **Julkaisija** Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101
Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen,
Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama
Painos 66 000 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs.,
avoinna ma–pe klo 8–16.
Lahja Pyykönen, päätoimittaja,
p. 040 484 8232
Ulla Remes, p. 040 484 8234
Hanna Karkkonen, p. 040 484 8236
Seija Rytönen, verkkotoimittaja,
p. 040 484 8514

Taitto Kotimaa-Yhtiöt.

Ilmoitukset: Pirjo Teva
puh. 020 754 2284,
gsm 040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle
20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähe-
tys Oy. **Jakelupalaute:** www.suora-
lahetys.fi, puh. 017 264 7800

kuntatalosta jäi lyhyt historia

TIMO HARTIKAINEN

raikkaita tuulia ja uutta henkistä pääomaa.” Perhekerhot, eläkeläisten virkistystoiminta sekä diakoniatyön päivystys virkistystoiminta siirtyvät Keskuseurakuntatalolle.

”Menetyks se on. Mutta Inkilänmäen seurakuntatalosta luopumalla pyritään varmistamaan seurakuntayhtymän taloutta ja toiminnan jatkuvuutta tuleville vuosille”, sanoo tuomiorovasti **Ilpo Rannankari**.

”Kirkot ja palvelut säilyvät suhteellisen lähellä jos tilannetta verrataan esimerkiksi seurakuntayhtymän maaseutualueisiin.”

Inkilänmäen seurakuntataloa on kyselty mm Suomessa toimiva katolinen kirkko, jolla ei ole kokoontumistiloja Kuopiossa. Ostajaa talolle ei vielä ole löytynyt.

PIRJO TIIHONEN

Terttu Thurelle Inkilänmäen seurakuntatalon toiminnasta kootut valokuvat tuovat paljon muistoja.

Kukaan ei vaadi sinulta elämäsi muuttamisesta sitä, että sinun pitäisi langeta puritaaniseen ankaruuteen tai halveksia kauneutta ja iloa.

Jaa kaikki, mitä sinulla on. Siitä löydät vapauden.

vastusta kulutuspakkoa: mitä enemmän tavaraa hankit, sitä riippuvaisemmaksi tulet. varaomaisuuden kokoaminen itsellesi tai lapsillesi merkitsee epäoikeudenmukaisuuden alkua.

ANNA-MAIJA RAITTILA

MATTI KARPINEN

Kirjailija Anna-Maija Raittila kuoli 84 -vuotiaana.

KISSA PÖYDÄLLE

Kirkkoherranvaali ja kansanäänestys

Kallaveden kirkkoherranvaalin äänestys on runsaan viikon päästä. Toivottavasti äänestysprosentti on enemmän kuin edellisellä kerralla, jolloin se jäi kolmeen prosenttiin. Ei kansanäänestys silloin enää ole demokratiaa, silmänlumetta se on.

Istuin kirkossa kolme vaalisunnuntaita kyselytunteineen, ja vakuutuin entistä enemmän siitä, että kirkkoherranvaali on siirrettävä kansalta luottamushenkilöille. Äänestäjät eivät millään tavalla voi saada ehdokkaasta kokonaiskuvaa. Monen äänestäjän on vaikeaa ymmärtää kirkkoherran tehtäviä ja ajankäyttöä työyhteisön johtajana sekä talouden ja hallinnon asiantuntijana.

Johtajuus on yksi kirkkoherran tärkeimpiä tehtäviä. Vastuutaan hän ei voi siirtää kenellekään muulle. Jos seurakunnalla on hyvä pomo työyhteisölleen, se kantaa seurakuntatyössä uskomattomia hedelmiä. Se iso Herra saa elopellolleen innostuneita ja motivoituneita työntekijöitä. Ja me syntisäkit vierellä kulkijoita.

Tämän vaalin taisi aikoinaan ratkaista tuomiokapituli ehdokasasettelullaan. Kun ehdolla on oman seurakunnan työntekijä, muualta tulevien ehdokkaitten on vaikeaa murtaa muuria. Kuopiossa ainakin.

Mutta näistä ennusteista huolimatta, äänestää nyt, hyvät ihmiset kun siihen kerta on mahdollisuus.

Kyllä kansa tietää.

LAHJA PYYKÖNEN

Puttailua Puijolla

Olen asunut Kuopiossa kymmenen vuotta. Koko tämän ajan olen ihmetellyt, miksi Puijolla aina matkailu ja luontoarvot törmäilevät. Kannatan tolkkulista metsänhoitoa ja kohtuullisia Kallavesi-maismia hiihtäjille ja patikoijille.

Mutta älkää nyt sentään väittäkö, että golf toisi Puijolle sitä kaivattua kävijävirtaa. Ei golf ole mikään massojen harrastus ja ne harvat, joiden herkkua se on, joutavat hyvin ajelemaan Siilinjärvelle.

Tämän pienen piirin ankaran lobbauksen ansiostako tuhottaisiin Konttilan 1700-luvun perinnemaisema?

Olemme kesällä retkeilleet pikkutyttöjemme kanssa Puijolla. Neitokset rakastavat saniaisviidakoita, poluille kaatuneita kuusia ja Konttilan pussailevia lampaita. Sekä tietysti runsaita retkieväreitä.

Ei ole paljon vastaantuloja näkynyt. Toki aarnimetsässä on mukavampi kuunnella luonnon – tai lastenlasten – ääniä kuin pöliseviä ryhmiä. Silti mietin, miten muut voisivat nähdä Puijon arvon, jos me kuopiolaiset emme itse sitä näe.

Ovatko Puijon hämyisät lehdot tutumpia Sirpa Kähkösen kirjoista kuin luonnosta?

Jos Puijo olisi oikeasti meille kuopiolaisille aarre ja sydämen asia, päiväkotit ja kouluryhmät vaeltaisivat siellä jatkuvasti ihmettelemässä eri vuodenaikoja. Kaupunki – tai seurakunta! – palkkaisi luonto-oppaita, jotka kertoisivat lumoa via luonto- ja perinnetarinoita sekä lapsille että aikuisille, useilla eri kielillä.

Jokainen kuopiolainen nuori palaisi onnellisena maailmalta kotiin nähdessään Puijon tornin ja muistaessaan siitä lapsuuden seikkailut kuusikoissa ja niityillä.

Kivikaupunkien turistit saisivat Puijolla erämaaelämyksiä ja muistaisivat ikuisesti ihmeellisen itäsuomalaisen kaupungin, jonka keskellä on villi metsä ja ympärillä järvet.

Haastan sinut tutustumaan Puijoon. Hae Konttilan nettisivuilta (www.konttila.fi) tai matkailutoimistosta polkukartta. Kahvia termokseen, lenkkarit jalkaan ja menoksi. Ja ne kahvitkin saa sieltä Konttilasta, jos ei halua omia eväitä kuljetella.

HELENA KANTANEN

Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

Siilinjärven seurakunnalta Mervi Rainio sai lahjaksi polkupyörän. Seitsemällä vaihteella.

Orpo tyttö etsii kotia

”Jumalan on kannattanut kuljettaa minua näin vaikeitten paikkojen läpi.”

Ilo ja itku. Viikko sitten tuli veljenpoika, ajoi pihaan muuttoautolla. Kukat annettu ystäville. Yksiön verran kotia pakattu laatikoihin.

Työvuosia Siilinjärven seurakunnan lapsityönsä sekä lähetyssihteerinä takana 28.

On ollut niitä päiviä, jotka eivät ole miellyttäneet, mutta vastapainoksi päiviä, jolloin mieli on kiitosta täynnä.

Mutta minkäs voit, jos mielessä ison elämänmuutoksen edessä käy kaaos ja kyselytunti: tässäkö tämä kaikki oli?

Mutta lähdetäänkö?

Murtumaviivat, orpous ja ikävä

Turku on **Mervi Rainion** kotikaupunki.

Alkoholistikodista alkoi köyhän tytön tie. Varhain seurakunta otti turviinsa pelkäävän lapsen kun koti ei sellaista syliä pystynyt tarjoamaan. Hatarista palikoista rakennetussa talossa tarvittiin tarkat normit, jotta sisin olisi pysynyt kutakuinkin järjestyksessä. Pienessä mielessä pelko jähmettyi kiveksi, jolla oli kiltin ja suorittavan ihmisen nimi.

”Tietä suoraa harva vaeltaa.” Siilinjärven kirkossa soi venäläinen kansanlaulu. Kanttori **Kaarina Heikkisen** koskettava tulkinta hiljentää surutomankin. Tiedän, että lähtöjuhlan etupenkissä istuva Mervi Rainio itkee, vaikken sitä näekään.

Päivät ohi kiittää, kuihtuu kukka punainen.

Työ on ollut Rainiolle elämä, elämä työ. Työ

on ollut ihmisten kohtaamista. Lauantain kauppareissuilla on joskus pitänyt vetää rajansa kaikelle ja liikkua sivukatuja pitkin. ”Seurakunnan työntekijällä on omat rasitteensa. Aika paljon ihmiset odottavatkin.”

Nyt on lähdön aika.

”Minussa on niin paljon heikkoa, vaikka näytänkin sunnuntailapselta.”

”Jumalan silmissä olen niin arvokas, että hänen on kannattanut kuljettaa minua näin vaikeitten paikkojen läpi. Että olen pystypäin jaksanut kanttaa sen, mikä on kannettava.”

Ikävä ja orpous kaihtavat myös siitä, ettei ole puolisoa eikä lapsia.

”Kun perheet puhuvat siitä, mitä viikonloppuna tai lomalla tehtiin puolison ja lasten kanssa, yksineläjällä ei ole näitä raameja. Silti on yritettävä pitää pää pystyssä.”

Mutta niin syvää ja kipeää kohtaa ei ole tullut, että Rainio milloinkaan olisi epäillyt Jumalan olemassaoloa. ”Jos sitä olisin epäillyt, en olisi jaksanut.”

Rovasti **Yrjö Jokirannan** puheen aikana vedetään henkeä ja kuivataan vedet silmistä. ”Rohkaisija, esirukoilija, opastaja”, Jokiranta kuvaa pitkäaikaista työtoveriaan.

”Orpous ja ikävä on säilynyt lapsuudesta asti. Minun on ollut vaikeaa kiinnittyä ihmiseen.” Rainiossa näkyy murtumaviivoja, tuntosarvet ovat aina mittarissa ylimpänä. Hän huomaa yksinäiset, eikä pelkää mennä vaikeuksien kanssa taistelevan ihmisen vierelle.

”Tämä kaikki on osa minua. Kipujeni kanssa olen selvinnyt.”

Miehen valta näkyy seksisuhteina

”Kun minua on autettu, haluan auttaa.”

Miten olisi köyhän perheen lapsi päässyt opintielle, ellei tullut se Tuntematon, nimetön, joka maksoi kaikki koulumaksut. Koulukin oli auttajasta vaitiolovelvollinen.

Se oli sellainen mielen myllerrys, että halu aut-

”Kun perheet puhuvat puolisostaan ja lapsistaan, yksineläjällä ei ole näitä raameja. On vain pidettävä pää pystyssä.”

taa astui sydämenasiaksi jo 12 -vuotiaana. Elämän läpi se on siellä pysynyt, unelma-ammattiksi asti. ”Me voimme hyvin, jotta joku toinen voisi voida paremmin.”

Asenteet saivat perinpohjaista huutua silloin kun Siilinjärven seurakunta otti kummikohteeseen Tansanian aids -orvot. Teologian tohtori **Kaati Kemppaisen** luento oli sellainen pyörremyrsky, joka sai Rainion asenteet muuttumaan sekä tajumaan jotain oleellista paikallisista oloista ja siitä, miten aids leviää.

Afrikassa miehellä saattaa olla vaimo ja sen lisäksi rinnakkaissuhteita. Joillekin naisille rinnakkaissuhteet merkitsevät taloudellista turvaa. Jos miehellä on valtaa, se osoitetaan seksisuhteina.

Seksuaalinen verkosto ulottuu kauas. Mitä useammin partneria vaihdetaan, sitä suurempi riski on, että joku kumppaneista on hiv –positiivinen. Virus tulee kylään ikaikaiseksi vieraaksi.

”Enää en kysy, onko aids itseaiheutettu sairaus.”

Armollisuutta ja itseterapiaa

Koko elämänsä orpo tyttö on etsinyt isää ja äitiä. Turussa on lähipiiri, sisarukset ja heidän lapsensa.

”Armollisuutta itselleni”, Rainio toivottaa eläkepäivikseen. Ajattelua ja kirjoittamista, öljymaalusta ja käsillä tekemistä. ”Itseterapiaa” hän tekee järjestelemällä asioita mielessään.

Vesa Kajava virittää uruista haikean koraalin ”Kristus valo valkeuden”.

Tämä soi Mervin äidin hautajaisissa. Kosketusta äidin ja tyttären välillä rakennettiin hiljaiseen äidin jo dementoituessa.

”Ehkä sitten kun olen levännyt, voisin viettää yhden päivän viikossa vanhusten seurana siinä vanhainkodissa, jossa äiti vietti viimeiset vuotensa.”

Matka jatkuu. Veljen vaimo on luvannut laittaa Turkuun saapuville jääkaappiin ruokaa.

LAHJA PYYKÖNEN